

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Dobrego Pasterza zamknięta do grudnia → str. 3

Od 8 listopada ulica Dobrego Pasterza jest zamknięta. Wprowadzona została tam czasowa zmiana organizacja ruchu.

Muzyczna opowieść o aniołach → str. 3

Podsumowanie roku w MCPU → str. 8-9

Świadkowie historii → str. 11

Nieme kino i muzyka na żywo w „Kuźni” → str. 11

W ramach Mistrzejowickich Spotkań Filmowych publiczność zobaczy prawdziwe skarby Filmoteki Narodowej: „Manię” - film niemy z legendarną Polą Negri oraz „Wyrok życia”.

REKLAMA

INTROLIGATOR

CENTRUM B, BLOK 7

www.oprawaksiazek.pl

REKLAMA

F.H.U. „ELMAR”
Pl. Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60A)
ROWERY:
SPRZEDAŻ | KOMIS | CZĘŚCI | AKCESORIA | SERWIS

Fot. Marcín Pietrzyk

PÓKI POLSKA ŻYJE W NAS

str. 2

REKLAMA

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.
Skład: Marcin Świątkowski
Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział
Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Zdrowie

- Jedyny w Polsce basen solankowo – siarczkowy
- Nowoczesna przychodnia rehabilitacyjna z kąpielami w najsilniejszej na świecie wodzie siarczkowej.

tel.: 41 377 65 55

Relaks

- basen rekreacyjny z wodą mineralną i urządzeniami masującymi
- Profesjonalne saunarium z jacuzzi zewnętrznym i wypoczywalnią

tel.: 41 377 65 65

**ŹRÓDŁO ZDROWIA I RELAKSU
W TWAM ZASIĘGU**

Czynne przez 7 dni w tygodniu

BASENY MINERALNE
SOLEC-ZDRÓJ

www.basenymineralne.pl

POD CZOŁGIEM UCZCZONO NIEPODLEGŁOŚĆ

Jest takie miejsce w Nowej Hucie, które kojarzy się wyjątkowo z walkami o niepodległość Polski. To Dom Kombatan-
tanta RP w os. Górali 23, obok którego znajduje się czołg, jeden z czterech, który ocalał z ostatniej ważnej w II wojnie światowej Bitwy Budziszyn-
skiej. Małopolska Fundacja Dom Kombatan-
tanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego zorganizowała tutaj obchody 107 rocznicy odzyskania niepodległości. Złożono kwiaty pod Tablicą Budziszynską, a red. Sławomir Pietrzyk prezes Fundacji przypominał wkład Nowohucian w walkach o niepodległość Ojczyzny. To w Nowej Hucie mieszkali i pracowali w Kombi-
nacie Metalurgicznym Legioniści spod sztandarów Józefa Piłsudskiego. To w Muzeum Czynu Zbrojnego znajdowały się pamiątki z tego okresu, które obecnie są przechowywane w Muzeum AK i Nowohucianie

liczą na to, że powrócą one do Nowej Huty z powrotem. Pod-
czas składania kwiatów wy-
stawiono dwa sztandary Armii Krajowej z poczem uczniów Zespołu Szkół Mechanicz-
nych w osobach: Sebastiana Dybały, Jakuba Gawłowskiego i Zofii Janczury pod opieką prof. Jadwigi Surowieckiej-Roczyńskiej. Drugi sztandar wystawiło Stowarzyszenie LWP pod dowództwem ppłk Edwarda Lutki. W uroczystościach uczestniczyła Grażyna Latoś przewodnicząca Stowa-
rzyszenia Dzieci Wojny oraz uczestnicy WTZ: Magdalena Widerska, Kaja Maciejowska, Mariusz Bukowski, Damian Jaszczyński, Małgorzata Werner, Katarzyna Ziernicich z terapeutką Barbarą Lech. Po części oficjalnej uczestnicy uroczystości zostali ugoszczeni obiadem przygotowanym przez Stowarzyszenie Gaudium et Spes podanym przez

uczestników WTZ: Agnieszkę Gawlik, Ewę Pukin, Andrzeja Grochola z instruktorem Katarzyną Kanula- Fijaś. Ośrodek

Szkolno Wychowawczy z My-
ślenic i przedszkolaki z Przed-
szkola nr 104 w os. Hutniczym
przygotowali piękne laurki

niepodległościowe. Współor-
ganizatorem imprezy była Bar-
bara Zięba koordynatorka CAS.
(mp) Fot. autor

DYŻUR W GŁOSIE

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail.
Redaktor Jan Franczyk.
Adres e-mail: franczykjan@gmail.com

Na prośbę Czytelników uruchamiamy również stały dyżur telefoniczny w każdy ostatni czwartek miesiąca w godz. 9.30-10.30 pod numerem telefonu 12 643 44 33.

„PÓKI POLSKA ŻYJE W NAS”

W tym roku w Nowej Hucie wyjątkowo uroczystości obchodzone 107 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. Odbił się V Marsz Wolności wokół Zalewu Nowohuckiego, o którym pisaliśmy w poprzednim numerze Głosu. W tym numerze piszemy obok o obchodach tego Święta w Domu Kombatan-
ta. Przekazujemy też relację z Koncertu „Póki Polska Żyje w Nas” zorganizowanym przez Radę Krakowskich Seniorów i Wydział Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa w Nowohuckim Centrum Kultury. Na początku koncertu życzenia od Prezydenta Miasta Krakowa Aleksandra Miszańskiego prze-

kazała pełnomocnik prezyden-
ta ds. polityki senioralnej Mar-
ta Wodyńska. Przewodniczący Rady Krakowskich Seniorów Sławomir Pietrzyk przekazał uczestnikom koncertu, którzy wypełnili po brzegi salę estradową NCK, przesłanie o cenie-
niu największej wartości jaką jest dla Polaków Niepodległość i Suwerenność Ojczyzny. Scenariusz koncertu i jego reżyserię przygotowała Monika Biederman Pers, a patriotyczne piosenki były znakomicie dobrane. Wykonywali je rewelacyjnie Monika Biederman Pers sopran, Piotr Karzełek baryton i Łukasz Oczkowski tenor. Muzykę zapewnił Zespół Instrumentalny pod kierunkiem Mariusza Dudka, a dodatkową

oprawę taneczną wykonały panie z Krynickiego Studia Baletowego im. W. Szlęka. Znakomicie koncert przygotowali członkowie Rady Krakowskiej Seniorów na czele z Sybillą

Borowicką i Antonim Wiatrem zapewniając piękną oprawę kwiatową oraz wyposażenie każdego uczestnika w piękne białe-czerwone kotyliony.
(mp) Fot. autor

Kronika pamięci

- Jerzy BADOWSKI, lat 66
- Zofia FILOSEK, lat 90
- Zdzisław FLASZOWSKI, lat 73
- Adela GĄSIÓREK, lat 90
- Tomasz GROT, lat 64
- Elżbieta GUZIK, lat 90

- Bronisław JUDKA, lat 84
- Maria KUŻMIŃSKA, lat 65
- Anna MATUSZCZYK, lat 80
- Irena MICHNO, lat 90
- Marcin NOWAK, lat 55
- Jan OLEKSY, lat 73

- Helena PACHUC, lat 97
- Aleksandra RÓŻAŃSKA, lat 77
- Blandyna SENDEK, lat 90
- Stanisław SUCH, lat 98
- Helena SZCZYGIEL, lat 73
- Zygmunt TOKARSKI, lat 91

- Maria WILK, lat 74
- Maria WOJTUSIK, lat 83
- Adam ZABAJEWSKI, lat 99

REKLAMA

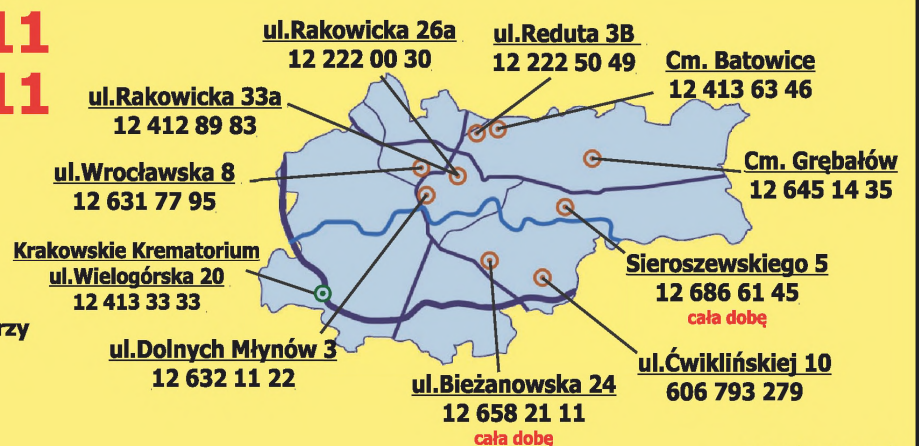
KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

CAŁĄ DOBĘ 12 411 11 11
również w
Niedziele i Święta **12 658 21 11**

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- Całodobowy odbiór osób zmarłych z domów rodzinnych, szpitali, domów opieki, hospicjów
- Przechowywanie ciał zmarłych we własnej chłodni
- Kremacje, certyfikowane balsamacje,
- Reprezentujemy Rodzinę w urzędach, instytucjach, kancelariach kościelnych i zarządach cmentarzy
- Dokonujemy wszelkich opłat związanych z pogrzebem
- Bezgotówkowe rozliczanie pogrzebu w ramach zasiłku pogrzebowego

Gwarantujemy najlepsze ceny usług pogrzebowych

www.karawan.pl

SPOTKANIE Z OKAZJI 45. ROCZNICY REJESTRACJI „SOLIDARNOŚCI”

Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski oraz Przewodniczący Zarządu Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” zapraszają na spotkanie z okazji 45. rocznicy rejestracji „Solidarności”, które pod hasłem „Nasz jest ten dzień” odbędzie się w środę 26 listopada

br. w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” w Krakowie, ul. Totus Tuus 34. Spotkanie rozpocznie się Mszą świętą w Sanktuarium Świętego Jana Pawła II Wielkiego. W programie spotkania przewidziano m.in. : wykład dr hab. Cecylii Kuty na temat opozycji w Małopolsce w latach

1976-1989, dyskusję panelową pt. „Rewolucja ducha i droga do niepodległości”, wręczenie odznaczeń Krzyż Wolności i Solidarności oraz koncert dziecięcego zespołu Kapela „Dziewięćsił” z Czarnej Góry koło Bukowiny Tatrzańskiej. Spotkaniu towarzyszyć będzie inauguracja wystawy „Karol

Wojtyła”, ekspozycja plenerowa wystawy „Tu rodziła się Solidarność” oraz sprzedaż publikacji Instytutu Pamięci Narodowej. Patronat Honorowy nad spotkaniem sprawuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki. (f)

Tydzień FELIETON JANA FRANCZYKA

NASZ JEST TEN DZIEŃ...

Solidarni, nasz jest ten dzień... Tak zaczyna się wyjątkowa dla wielu z nas pieśń. Autorem przytoczonych słów, i oczywiście autorem całego tekstu tego utworu, jest nieżyjący już pisarz i poeta Jerzy Narbutt. Muzykę do „Solidarnych” skomponował natomiast mieszkaniec Krakowa, znany fotografik i dokumentalista stanu wojennego Stanisław Markowski. Podczas stanu wojennego tę pieśń śpiewano we wszystkich obozach internowania. Śpiewano ją także w Mistrzejowicach u księdza Kazimierza Jancarza. A zgodnie z uchwałą XIII Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ z roku 2000 pieśń „Solidarni, nasz jest ten dzień” stała się oficjalnym hymnem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, który w tym roku obchodzi 45. rocznicę rejestracji. I z tej właśnie okazji, pod hasłem „Nasz jest ten dzień” 26 listopada 2025 r., a więc w najbliższą środę, w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” odbędzie się uroczyste spotkanie upamiętniające tę 45. rocznicę. Wybór Centrum Jana Pawła

Boży Duch najwyraźniej poruszył serca Polaków, którzy rok później utworzyli „Solidarność”

II na miejsce tej uroczystości nie jest przypadkowy. Bo to przecież Jan Paweł II i jego pierwsza papieska pielgrzymka do naszej Ojczyzny stały się motorem przebudzenia naszego społeczeństwa. Pamiętne papieskie wołanie 2 czerwca 1979 roku na Placu Zwycięstwa w Warszawie: „Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój! I odnowi oblicze ziemi. Tej Ziemi!” zostało wysłuchane. Boży Duch najwyraźniej poruszył serca Polaków, którzy rok później utworzyli pierwszy w obozie komunistycznym niezależny od władz związek zawodowy. Utworzyli „Solidarność”, która zmieniła historię. Trzeba o tym pamiętać.

Jan L. Franczyk

DOBREGO PASTERZA ZAMKNIĘTA DO GRUDNIA

Od 8 listopada ulica Dobrego Pasterza jest zamknięta. Wprowadzona została tam czasowa zmiana organizacji ruchu. Rozpoczęła się jej kompleksowa przebudowa od ronda Barei do wylotu przy centrum handlowym Serenada. Zostanie tu wymieniona podbudowa, podłoże do głębokości 1,20 metra i krawężniki, powstaną też nowe zatoki autobusowe. A wszystko ma związek z kolejnym etapem prac przy budowie linii tramwajowej do Mistrzejowic, ponieważ nowe torowisko będzie przecinać ulicę Dobrego Pasterza.

Niezależnie od prowadzonych prac ruch lokalny zostanie utrzymany, by mieszkańcy okolicznych osiedli mogli dojechać do swoich posesji drogami osiedlowymi. Dla budynków i lokali usługowych, do których nie ma innego dojazdu, zostanie zapewniony przejazd ciągiem pieszo-jezdnym po północnej stronie ulicy. Piesi będą mogli korzystać z chodnika po stronie południowej – pomiędzy budynkami a torowiskiem.

W czasie prowadzonych prac komunikacja publiczna zostanie przekierowana aleją Bora-Komorowskiego, ulicami Lublańską i Strzelców. Szczegółowe informacje o zmianach w kursowaniu autobusów będzie można znaleźć na stronie Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie.

Planowane zamknięcie ulicy ma potrwać do początku grudnia. Jak się dowiedzieliśmy, analizowano możliwość przesunięcia robót na wiosnę, ale ze względu na konieczność koordynacji z innymi etapami budowy uznano, że termin jesienny jest najbardziej optymalny. To pozwoli uniknąć dalszych przesunięć w harmonogramie inwestycji. (f) Fot. Kraków PL

MUZYCZNA OPowieść O ANIOŁACH, CZYLI KOLEJNA ODSŁONA CYKLU NOWA HUTA. DLACZEGO NIE?!

To będzie wieczór pełen łagodności i piosenek, które niosą ciepło. Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza 22 listopada o godzinie 19:00 na kolejny koncert w dobrze znanym nowohuckim cyklu wydarzeń muzycznych. Tym razem spotykamy się w kościele MB Pocieszenia przy ul. Bulwarowej, a o rodzinny klimat zadba krakowska wokalistka Lidia Jazgar.

Artystka wykona utwory ze swojego najnowszego wydawnictwa „Aniołowa opowieść z Krakowa”. To trzynasta już produkcja w dorobku zespołu Galicja, którego Lidia Jazgar jest współzałożycielką i liderką. Humorystyczna opowiastka o Aniołach mieszkających w Krakowie, wzbogacona została o część teoretyczną z odniesieniami do zakonu krakowskich Paulinów z Sanktuarium na Skałce.

W czasie koncertu wysłuchamy tej muzyczno-literackiej opowiastki, która ma moc czarowania zarówno dorosłych, jak i najmłodszych słuchaczy. Możemy się spodziewać dużej dawki wiedzy i dobrego humoru! Ze sceny popłyną fragmenty tekstów i piosenek z Aniołami Stróżami w rolach głównych, a refreny łatwo wpadną w ucho i zachęcą do wspólnego śpiewania!

Lidii Jazgar na scenie towarzyszyć będą Ryszard Brzączek na gitarze oraz Władek Grochot na trąbce. Podczas koncertu każdy z uczestników będzie mógł wcielić się w tytułowego Anioła i wspomóc zbiórkę na rzecz Hospicjum św. Łazarza. Wstęp na koncert jest wolny.

Organizatorzy: Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, Porozumienie Dzielnic Nowohuckich, Dzielnica XV Mistrzejowice, Dzielnica XVI Bieńczyce. Partnerzy cyklu: Hospicjum św. Łazarza, Agencja Artystyczna Art Blu. Patron medialny: Głos. Tygodnik Nowohucki. (f)

Kraków

Aniołowa opowieść z Krakowa

LIDIA JAZGAR
ŚPIEW, SŁOWO

RYSZARD BRĄCZEK
GITARA

WŁADEK GROCHOT
TRĄBKA

22 LISTOPADA 2025 (SOBOTA)
19:00

KOŚCIÓŁ MATKI BOŻEJ
POCIESZENIA
UL. BULWAROWA 15A

WSTĘP WOLNY

WYDARZENIU TOWARZYSZYĆ
BĘDZIE KWESTA NA RZECZ
HOSPICIUM ŚW. ŁAZARZA W KRAKOWIE

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

77. NOWA HUTA. DLACZEGO NIE?!

Ośrodek Kultury Norwida

+ 21 XI, godz. 19:00 (Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida, os. Złotego Wieku 14) - Mistrzejowickie Spotkania Filmowe - Legendy VHS: „Wzgórze rozdartych serc”, reż. Clint Eastwood (USA 1986). Film dla osób powyżej 16. roku życia. Wstęp wolny.
+ 23 XI, godz. 17:20 (Kino Sfinks, os. Górali 5) - Europejski Dzień Kina Artystycznego - pokaz przedpremierowy filmu „Głos Hind Rajab”, reż. Kaouther Ben Hania (Francja/Tunezja 2025). Wstęp: 24 zł/osoba.
+ 24 XI, godz. 10:00 (Kino Sfinks, os. Górali 5) - DKF „Kropka” dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi: „Jippie No More!”, reż. Margier Rogaar (Holandia 2023). Prowadzenie: Karolina Nowacka. Wstęp: 19 zł/osoba.
+ 26 XI, godz. 17:00 (Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Ładowarka. Warsztaty wytchnieniowe dla osób zajmujących się edukacją. Prowadzenie: Barbara Pasterak. Zapisy do 25 XI: nhlab@okn.edu.pl. Wstęp wolny.
+ 26 XI, godz. 17:30 (Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida, os. Złotego Wieku 14) - Rękodzielnia. Otwarty klub robótek ręcznych. Szydełkujemy ozdoby świąteczne. Wstęp: 20 zł/osoba. Zapisy: j.kornas@okn.edu.pl. Liczba miejsc ograniczona.
+ 27 XI, godz. 17:00 (Biblioteka Górali, os. Górali 5) - Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych. Rozmowa o książce Amélie Nothomb „Księga sióstr”. Prowadzenie: Beata Oczko. Wstęp wolny.
+ 27 XI, godz. 17:00-20:00 (ARTzona, os. Górali 4) - Warsztat „Z ciszy do bliskości. Kobiety krąg obecności”. Prowadzenie: Justyna Ciahotna. Wstęp: 30 zł/osoba.

Kluby Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

Klub Dukat, os. Grębałów, ul. Styczna 1

+ 25 XI, godz. 16:00-16:45 - Światowy Dzień Pluszowego Miśa. Bajkowe spotkanie z dziećmi w wieku przedszkolnym w Przedszkolu Małe Aniołki oraz w Klubie Dukat. Na najmłodszych czekać będą zabawy muzyczno-ruchowe. Rezerwacje telefoniczne pod numerem telefonu: 504 418 929.

Klub Herkules, os. Branice, ul. ul. Gen. M. Karaszewicza-Tokarzewskiego 29

+ 25 XI, godz. 16:00 i 17:15 - Andrzejki dla dzieci. Czekają tańce, świetna zabawa i słodki poczęstunek.

Klub Jedność, os. Wolica, ul. Drożyska 3c

+ 26 XI, godz. 17:30 - Artystyczne wyzwania: Akwarelowe kartki świąteczne. Spotkanie z akwarelą, podczas którego przygotujemy własnoręczne kartki świąteczne. Krok po kroku poznamy podstawowe techniki akwarelowe i stworzymy kilka zimowych, świątecznych motywów. Gotowe prace zamienimy w eleganckie kartki. Warsztaty poprowadzi Natalia Nowicka-Jasińska.
+ 27 XI, godz. 16:00-18:00 - Zabawa andrzejkowa dla dzieci. Dzieci będą mogły zaprezentować swoje przebrania, warto wybrać oryginalne stroje andrzejkowe na ten wyjątkowy wieczór.

Klub Jędrus, os. Centrum A 6a

+ 28 XI, godz. 16:00-18:00 - Jeśli andrzejki w Jędrusiu to tak naprawdę Jędrzejki! W planach lanie wosku, wyścigi butów, losowanie przyszłej kariery ale także atrakcje i mini wyzwanie grupowe. Uczestników zabawy prosimy o przyniesienie przekąsek oraz napojów na wspólny stół.
+ 28 XI, godz. 19:00 do 21:30 - Jędrzejki, czyli andrzejki w Jędrusiu dla dorosłych. Zachęcamy do przebrania się za Najlepszego Andrzeja! Mamy w planach: quiz wiedzy o Andrzejach, konkursy na kreatywność i współpracę w grupie, rozstrzygnięcie konkursu na przebranie, dobrą zabawę, plotki i wymiana historii z Andrzejami w roli głównej. Wstęp: 20 zł.

Klub Karino, os. Chałupki, ul. Truskawkowa 4

+ 25 XI, godz. 18.00-19.00 - Spotkanie z aromaterapią, naturalną metodą wspierania zdrowia i dobrego samopoczucia przy użyciu olejków eterycznych.

Klub Mirage, os. Bohaterów Września 26

+ 27 XI, godz. 16:00 - Zabawa andrzejkowa dla dorosłych i seniorów. To doskonała okazja, by spotkać się w miłym gronie, wspominać dawne zwyczaje i wspólnie wesoło spędzić czas przy muzyce i w tańcu. Wstęp: 40 zł.

Klub Zakole (os. Kantorowice ul. Zakole 31)

+ 22 XI, godz. 19:00 - Andrzejki dla dorosłych przy muzyce na żywo. O dobrą atmosferę na parkiecie zadba zespół Dorota.
+ 28 XI, godz. 17:00 - Zabawa Andrzejkowa dla dzieci. Animacje poprowadzi Ela Pierwoła z ekipy „Elokids”. (f)

Duża Scena, os. Teatralne 34

+ 22 XI (sobota), godz. 13 - Pyza na polskich drózkach.
+ 23 XI (niedziela), godz. 17 - Boska.

Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1

+ 21 XI (piątek), godz. 19 - Krakowska lekkość bytu.
+ 22 XI (sobota), godz. 19 - Sarenki.
+ 23 XI (niedziela), godz. 19.15 - Sarenki.
+ 26 i 27 XI (środa i czwartek), godz. 19 - Śpiewaj mi, bo chcę.

TIM/Scena Warsztatowa, os. Teatralne 23

+ 21 XI (piątek), godz. 12.30 - Chór na cztery wiośla i pocucie winy.
+ 25 i 26 XI (wtorek i środa), godz. 9 - Lokomotywą przez świat.

TIM/Scena Kameralna, os. Teatralne 23

+ 21 XI (wtorek), godz. 9.30 - Chłopcy z Placu Miarki.
+ 22 XI (środa), godz. 18 - Co gryzie Gilberta Grape'a.
+ 23 XI (niedziela), godz. 19.15 - Co gryzie Gilberta Grape'a.

TIM/Scena Kolorowa, os. Teatralne 23

+ 27 XI (czwartek), godz. 9 - Calineczka.

U SZKLARZA

Przyszła jesień nawet ciepła, ale już dotykają nas chłody. Zatem czas najwyższy naprawić okna i uszczelnić wszelkie szklane nieszczelności. Polecam dobre usługi szklarskie w sprawdzonym zakładzie w os. Jagiellońskim 19 (pawilon, wejście od strony podwórka) tel. 12 647-86-50. Zakład wykonuje szeroką paletę

usług, łącznie z oprawą obrazów. Na szczęście ceny się ustabilizowały i nie uległy zmianie od ubiegłego roku. Szklenie okien i drzwi to podstawowa usługa. Świadczona jest w zakładzie oraz u klienta na miejscu. Zasklenie typowego okna 70 x 128 w zakładzie kosztuje 219 zł, a w terenie 277 zł. Firma prowadzi też naprawę szyb zespolonych, a cena jest uzależniona od wielkości okna i użytych szyb. Zakład oferuje szkła ornamentowe białe. Zasklenie typowych drzwi szkłem ornamentowym białym w zakładzie kosztuje 280 zł, a u klienta 330 zł. Jest tutaj szkło okienne 3 mm i 4 mm, szkło na ławy i stoły 5 mm i 6 mm. Jest także szkło zbrojone, szkło przydymione (brąz) oraz satynowane (mleczne) do mebli. Można tutaj także zamówić sobie lustra 4 mm odporne na wilgoć. Przykładowo lustro o grubości 4 mm i wymiarach 40 x 50 kosztuje 60 zł. Szyby ornamentowe kosztują białe 120 x 64 i 142 x 54 - 170 zł. W zakładzie wykonywane są szklane półki na miarę, szyby meblowe szyby na ławy lub stoły, ze szkła białego lub brązowego. Przykładowo szyba biała na ławę o wymiarach 120 x 55 kosztuje ok. 175 zł, w zależności od grubości. Jak z tego wynika, u szklarza nie tylko możemy dokonać tradycyjnego oszklenia otworów okiennych, czy drzwi w mieszkaniu, ale także zamówić sobie przycięte szkło do różnych zastosowań w mieszkaniu. Np. szkło zbrojone przydaje się na rozbudowę werand i balkonów. Ważne jest, że możemy zamówić sobie szkło lub lustro w różnych rozmiarach, przydatne do naszych potrzeb. Jedną z usług jest też oprawa obrazów. Można zamówić sobie różne ramki w cenie od 60 zł/mb do 350 zł/mb w zależności od grubości ramy i jej ozdobości. Jeśli ktoś sobie życzy, może oprawić zdjęcia i dodatkowo je zabezpieczyć poprzez oszklenie tak, aby się nie kurzyły i nie niszczyły. (sp) fot. autor

WALUTA

Złotówka trzyma się mocno w szczególności do dolara i euro. W kantorze na pl. Bieńczyce paw. 7 tel. 12 641-46-36 odnotowaliśmy następujące ceny kursy walut: USD: 3,62-3,66 zł; euro: 4,20-4,24 zł; GBP: 4,76-4,81 zł; CHF: 4,55-4,59 zł. Aktualne ceny walut na stronie internetowej www.kantorjb.pl (mp)

KINO SFINKS

BUGONIA to kolejny film wizjonerskiego Yorgosa Lanthimosa (Biedne istoty, Faworyta) z Emmą Stone i Jesse Plemonsem w rolach głównych. Tym razem reżyser stworzył wybuchowy thriller, który oferuje mroczne, komiczne spojrzenie na współczesną epokę. Prowokacyjny i wywrotowy film opowiada o dwóch młodych mężczyznach z obsesją na punkcie spisków, którzy wyrwywają się ze swojej kryjówki i porywają Michelle, wpływową dyrektorkę generalną, którą uważają za kosmitkę, przybyłą po to, aby nas zniszczyć. Po tym, jak zamykają Michelle w piwnicy, kobieta staje twarzą w twarz z wrogiem. Tym samym, obie strony - zwolennicy teorii spiskowych i bezduszna dyrektor korporacji - wkrótce znajdą się w środku walki, która jest równie nieprzewidywalna, co nieoczekiwane poruszająca.

ROCZNICA, pierwszy zrealizowany w Hollywood film Jana Komasy, reżysera nominowanego do Oscara „Bożego Ciała”, to pełna napięcia opowieść o miłości, zdradzie i uwodzicielskiej sile idei, które potrafią niszczyć nawet najbliższe relacje. Gdy podczas przyjęcia z okazji 25-tej rocznicy ślubu syn Ellen i Paula przedstawia im swoją dziewczynę, nikt nie podejrzewa, że to początek końca tej szczęśliwej rodziny. Nowa naręczona to Liz, dawna studentka Ellen, wydalona przed laty z uczelni za radykalne poglądy. Pod uroczą powierzchownością skrywa wielkie ambicje i żadnych skrupułów. Z każdą kolejną rocznicą wpływ Liz na rodzinę staje się coraz większy i coraz bardziej destrukcyjny, a wyłansowana przez nią nowa ideologia nazywana „Zmianą” zdobywa coraz szerszy rozgłos. Film będzie można zobaczyć również w Filmowym Klubie Seniora i Seniorki we wtorek 25 XI o godz. 13:30.

Norweski dramat **SNY O MIŁOŚCI** to zdobywca Złotego Niedźwiedzia i Nagrody FIPRESCI na ostatnim Berlinale. Siedemnastoletnia Johanne zakochuje się w charyzmatycznej nauczycielce francuskiego. Dziewczyna próbuje utrwalić doświadczenie pierwszej miłości, przelewając swoje uczucia na papier z surową szczerością. Kiedy matka i babcia odkrywają jej zapiski, ich początkowy szok na widok intymnych opisów ustępuje miejsca podziwowi dla ich literackiej

wartości. Babcia Johanne, uznana poetka, czuje zarówno dumę, jak i niepokój w związku z ujawnieniem się naturalnego talentu wnuczki. Rodzą się pytania: Co naprawdę wydarzyło się między Johanne a jej nauczycielką? Gdzie kończy się rzeczywistość, a zaczyna fikcja? Czy te głęboko osobiste treści trafią kiedyś do publikacji? Seanse w sali Mały Metraż.

W niedzielę 23 IX kina studyjne na całym świecie obchodzą 10. Europejski Dzień Kina Artystycznego. Z tej okazji Sfinks zaprasza o godz. 17:20 na specjalny, przedpremierowy pokaz filmu **GŁOS HIND RAJAB**. To wstrząsający, nagrodzony Srebrnym Lwem na MFF w Wenecji dramat w reżyserii Kaouther Ben Hani. Wolontariusze Czerwonego Półksiężyca otrzymują wezwanie. W Gazie w ostrzeliwanym samochodzie jest 6-letnia dziewczynka, błagająca o ratunek. Podczas gdy starają się utrzymać z nią kontakt telefoniczny, robią wszystko, by jak najszybciej dotrzeć do niej karetką. Bilety: 24,00.

25 listopada o godz. 19:20 Sfinks zaprasza na kolejny pokaz w ramach **RETRO-SPEKTYWY AKIRY KUROSAWY**: Droga przez czas. Tym razem będzie to „Tron we krwi”, czyli legendarna adaptacja „Makbeta” z 1957 roku, mieszająca europejskie źródła i japoński kontekst. Mroczna historia generała Washizu oraz jego przenikliwej, podstępnej żony Asaji to efekt przeniesienia na XVI-wieczną wyspę Hokkaido ponadczasowej tragedii o żądzy władzy oraz o cenie, jaką płaci się za zbrodnie popełnione w imię chorej ambicji. Bilety: 19,00

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Kuźnia Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Złotego Wieku 14, poleca:

+ **Valerie Perrin, Colette, Wydawnictwo Albatros, 2025.** Nie ma ludzi bez historii. Agnes nie wierzy własnym uszom, gdy dowiaduje się o śmierci ciotki. Przecież to niemożliwe - Colette zmarła trzy lata wcześniej, spoczywa na cmentarzu w Gueugnon, jej imię i nazwisko są wyrzeźbione na nagrobku... Jako najbliższa krewna Agnes musi zidentyfikować ciało - i nie ma żadnych wątpliwości: to naprawdę jej ciotka. Ale jeśli tak, to kto leży w jej grobie? I dlaczego Colette przez trzy lata udawała, że nie żyje? Dzięki dawnym przyjaciółom, niespodziewanym świadectwom i tajemniczej walizce pełnej kasety magnetofonowych Agnes zaczyna rekonstruować historię swojej rodziny - historię, w której losy bohaterów nierozzerwalnie spletają się z cyrkiem grozy, jedyną ocalałą z deportowanej i zgładzonej przez nazistów żydowskiej rodziny, słynnym pianistą, bezwzględnym mordercą, perfidnym pedofilem i lokalną drużyną piłkarską.

+ **Jennifer Clark, Imperium Agnellich. Prawdziwa historia rodziny potężniejszej niż państwo, Wydawnictwo Znak Concept, 2025.** Od Fiata po Juventus, media i władzę. Prawdziwa historia rodziny, która ukształtowała Włochy XX wieku! Dynastia. Władza. Upadek. Agnelli - rodzina, która nie tylko stworzyła motoryzacyjne imperium, lecz także przez stulecie trzymała w rękach ekonomiczne i polityczne losy całych Włoch. Za kulisami największych włoskich marek - Fiata, Ferrari, Juventus - stała jedna rodzina, której ambicje wykraczały daleko poza biznes. Od wizjonerskiego Giovanniego, twórcy pierwszej włoskiej potęgi motoryzacyjnej, przez legendarnego Gianniego, symbol włoskiego stylu i la dolce vita, po współczesnego spadkobiercę Johna Elkanna - ich decyzje kształtowały losy narodu. Ale za fasadą bogactwa i władzy kryje się historia namiętności, zdrady i osobistych tragedii. Charyzmatyczne kobiety: Virginia - arystokratka, która walcząc o opiekę nad dziećmi, nie wahała się interweniować u Mussoliniego; ośniewająca Marella - muza Capotego i ikona stylu; oraz Margherita, której bunt doprowadził do rozbicia rodzinnego imperium. Przetrwali wojny światowe, faszyzm i terror Czerwonych Brygad, ale czy zdołali ocalić samych siebie? Nagłe śmierci, samobójstwa, uzależnienia i bezwzględna walka o władzę - oto prawdziwa cena za potęgę.

#

PATRIOTYCZNY LISTOPAD W FORCIE 49

To była wyjątkowa międzypokoleniowa lekcja patriotyzmu. 12 listopada w Młodzieżowym Domu Kultury Fort 49 „Krzesławice” odbyło się widowisko teatralno-muzyczne pt. „Patriotyczny Listopad”. Wydarzenie zostało zorganizowane przez uczestników zajęć MDK oraz przez uczestników Klubu Seniora Uskrzydłone Wzgórze, którzy wspólnie przygotowali program artystyczny dla zaproszonych gości, w tym uczniów szkół podstawowych z terenu Dzielnicy XVII – Wzgórze Krzesławickie.

Spotkanie miało na celu uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, a także pogłębienie wiedzy oraz wrażliwości młodych odbiorców na temat historii ojczyzny. Program artystycz-

ny składał się z dwóch części. Pierwszą z nich była scena teatralna przedstawiająca postać Józefa Piłsudskiego. W drugiej części odbył się koncert pieśni patriotycznych oraz recytacja wierszy, przygotowane wspólnie przez młodzież i seniorów. Wykonawcy zaprezentowali utwory związane z tradycją narodową, m.in. pieśni z okresu walki o niepodległość. Wzruszające recytacje nadały wydarzeniu podniosły i refleksyjny charakter. O oprawę muzyczną wydarzenia zadbał instruktor zajęć wokalnoinstrumentalnych Szymon Markiewicz i Jacek Niebudek. Całość została wyreżyserowana przez Jarosława Szweca. Wydarzenie zostało przyjęte bardzo pozytywnie przez publiczność. Uczniowie z szkół podstawowych z zaintereso-

waniem uczestniczyli w pokazie, a atmosfera wspólnego świętowania listopadowych rocznic sprzyjała integracji międzypokoleniowej oraz bu-

dowaniu postaw patriotycznych. „Patriotyczny Listopad” stał się cenną lekcją historii i kultury, a jednocześnie udanym efektem współpracy mło-

dzieży i seniorów. Patronat nad wydarzeniem objęła Rada Dzielnicy XVII Miasta Krakowa Wzgórze Krzesławickie.

NIEPODLEGŁA BIAŁO-CZERWONA!

Pod takim hasłem uczestnicy i goście Klubu Dukat, świętowali 107. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Spotkanie, na którym nie zabrakło przedstawicieli Rady Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie było również okazją do rozstrzygnięcia konkursu „Nowa Sztuka Niepodległa”.

Nie mogło być inaczej – wydarzenie rozpoczęło się od wspólnego odśpiewania hymnu narodowego. Po uroczystym wstępie, nastąpiło do rozstrzygnięcia 9. edycji konkursu plastycznego pn. „Nowa Sztuka Niepodległa”, który podobnie jak w poprzednich latach odbył się pod honorowym

patronatem Przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie, Andrzeja Dziedzica. Komisja konkursowa pod przewodnictwem Wojciecha Piechońskiego jednogłośnie orzekła, że wszystkie prace zostały wykonane z dużą starannością i należy docenić trud wszystkich artystów. Tak też się stało. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali plastyczne zestawy akwarelowe oraz pamiątkowe dyplomy. Po części plastycznej przyszedł czas na część muzyczną wspólnego świętowania. Koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu Krzysztofa Bigaja poruszył serca zgromadzonej

publiczności. Do wspólnego śpiewania dołączyli wszyscy obecni, zarówno dzieci jak i dorośli. Organizatorzy kierują słowa podziękowania do przybyłych na wydarzenie mieszkańców Grębałowa, Łuczanowic i Kantorowic oraz uczestników konkursu plastycznego, i rodziców, którzy zadbał o obecność dzieci na uroczystości. Słowa podziękowania za obecność i wspólne świętowanie niepodległości kierują również do radnej Miasta Krakowa – Renaty Kucharskiej oraz radnej Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie – Katarzyny Frankiewicz. Fot. Facebook

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE

os. Na Stoku 15, tel. 12 645 30 09, rada@dzielnica17.krakow.pl

Przewodniczący- Andrzej Dziedzic, zastępca przewodniczącego Jerzy Wójcik, członek zarządu Wiesław Wojnarski.

Dyżur Przewodniczącego Rady i Zarządu Andrzeja Dziedzica : poniedziałek i środa w godzinach 14.00 – 15.00, w siedzibie Rady Dzielnicy XVII os. Na Stoku 15 w Krakowie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu w sekretariacie Rady Dzielnicy pod numerem tel. 12 645 30 09

PODZIEMNA TARCZA DLA KRAKOWA

powstanie u stóp Wawelu

WMK stawiają na ochronę miasta przed podtopieniem

Wodociągi Miasta Krakowa przygotowują strategiczną inwestycję u podnóża Wawelu – potężny, podziemny zbiornik retencyjny o pojemności niemal 15 000 m³ będzie pełnił funkcje podziemnej tarczy. Ma on ochronić centrum miasta przed skutkami nawałnych deszczy, a Wisłę przed zanieczyszczeniami.

Dlaczego Kraków potrzebuje zbiornika retencyjnego Wawelu?

Ostatnie lata pokazały, że nawałne deszcze, uważane kiedyś za rzadkie zjawisko, stają się normą. Jak podkreśla Prezes Zarządu Wodociągów Miasta Krakowa, Piotr Ziętara:

– opady definiowane statystycznie jako stuletnie zdarzają się już kilka razy w roku. Gdy ponad 120 litrów wody spada w krótkim czasie na metr kwadratowy, system kanalizacyjny nie jest w stanie odebrać jej natychmiast. Skutkiem są podtopienia, które zagrażają nie tylko historycznej tkance miasta, ale przede wszystkim mieniu mieszkańców, zwłaszcza w rejonie Starego Miasta i Wawelu, a także instytucjom rozlokowanym wzdłuż Alei Trzech Wieszczów m.in. Bibliotece Jagiellońskiej.

Wodociągi Miasta Krakowa przystępują do realizacji kluczowego zadania: budowy zbiornika retencyjnego Wawel w sercu Krakowa – na Powiślu, w rejonie ul. Zwierzynieckiej i Bulwaru Czerwieńskiego?

O tej inwestycji marzy i rozmawia się w Krakowie od dekad. Wybrany wariant projektu zakłada budowę infrastruktury krytycznej, która przyniesie mieszkańcom Krakowa następujące korzyści:

OCHRONĘ PRZED PODTOPIENIAMI

Głównym celem jest powstrzymanie nadmiaru wód opadowych i ścieków przed dotarciem do kanalizacji w okolicy Wawelu. Podziemny zbiornik będzie działał jak bufor, bezpiecznie zatrzymując falę uderzeniową wody. Jego pojemność – niemal 15 000 m³ – sprawi, że mieszanki wód opadowych i ścieków nie będą cofać się do piwnic i na ulice.

ZABEZPIECZENIE WISŁY

Obecnie, w trakcie ulew, przelewy burzowe, stanowiące wentyl bezpieczeństwa przed zalaniem Rynku Głównego, muszą odprowadzać nadmiar nieczystości do Wisły. Dzięki zbiornikowi retencyjnemu Wawel ten problem zostanie niemal całkowicie wyeliminowany.

OGRANICZENIE ZRZUTÓW

System retencyjny pozwoli zmniejszyć funkcjonowanie przelewu burzowego pod Wawelem o około 80 proc., radykalnie ograniczając ilość zrzutów trafiających do rzeki.

INNOWACJE

W komorach burzowych zostaną zamontowane kraty podczyszczające i ruchome krawędzie przelewowe, aby nawet w awaryjnych sytuacjach zminimalizować wpływ na środowisko.

- Ten projekt to rewolucja. Dzięki tej inwestycji lepiej chroniony będzie ich majątek, zdrowie, a także życie mieszkańców. To podziemna tarcza. – wyjaśnia Piotr Ziętara, Prezes Zarządu Wodociągów Miasta Krakowa.

Projekt jest w fazie przygotowań. Na realizację tak śmiałych planów potrzebne są ogromne środki, szacowany nakład to ok. 60 mln zł, Wodociągi Miasta Krakowa są zdeteminowane:

- lata 2029–2030: w tym okresie, należy się spodziewać, iż nastąpi realizacja zadania, czyli budowa zbiornika.

- płynne finansowanie: Spółka intensywnie rozmawia z NFOŚiGW w sprawie wsparcia oraz wykorzystuje stabilne finansowanie z kredytów i pożyczek, by nie opóźniać realizacji.

Po zakończeniu budowy mieszkańcy nie odczuwają obecności podziemnego giganta – teren zostanie zagospodarowany jako zaprojektowana zieleń, nie zakłócając unikalnej perspektywy na Wawel i Bulwary.

Ile będzie to kosztować mieszkańców?

Gdy mowa o miliardowych planach inwestycyjnych pojawia się pytanie: Czy inwestycja wpłynie na rachunki mieszkańców Krakowa?

Piotr Ziętara, Prezes Zarządu Wodociągów Miasta Krakowa uspokaja:

- Robimy wszystko, co możliwe, aby tak się nie stało. Zbudowaliśmy taki system taryfowy, w którym w ciągu najbliższych 3 lat (2026–2028) woda i ścieki sumarycznie wzrosną o około 22 proc. Taki wzrost, zdecydowanie niższy niż w pozostałych wielkich miastach, pozwoli nam na zrealizowanie zaplanowanego procesu inwestycyjnego.

Zbiornik retencyjny pod Wawelem jest inwestycją o charakterze społecznym i ekologicznym, mającą na celu bezpieczeństwo Krakowa i adaptację do zmian klimatu, a nie generowanie zysków.

Chcesz wiedzieć więcej o strategicznych inwestycjach Wodociągów Miasta Krakowa? Zeskanuj kod QR i dowiedz się więcej!

Jesteśmy z Wami. Każdego Dnia!

WODOCIĄGI
Miasta Krakowa

MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ W KRAKOWIE – PROFESJONALNA POMOC W ZAKRESIE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ

Fot. budynek MCPU

Szkolenia profilaktyczne

Jak co roku od początku roku szkolnego 2025/2026 i w roku szkolnym 2025/2026 specjaliści z Działu Profilaktyki MCPU w krakowskich szkołach realizują szkolenia profilaktyczne z zakresu problematyki uzależnień. Działania realizowane w szkołach obejmują ważny obszar profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do uczniów bez względu na poziom ryzyka wystąpienia zachowań problemowych, takich jak np.: używanie substancji psychoaktywnych, szczególnie alkoholu i wyrobów zawierających nikotynę w różnych formach lub nałogowe korzystanie z cyfrowych mediów. Podczas warsztatów profilaktycznych uczestnicy mają możliwość nauczyć się jak: nawiązywać poprawne relacje z rówieśnikami i dorosłymi, stosować poprawną komunikację, współdziałanie w grupie, radzić sobie ze stresem i być asertywnym. Nauka i wzmacnianie tego typu kompetencji społecznych rozumiane jest wprost jako budowanie czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi i poczucia własnej wartości poprzez wsparcie uczniów z rozwoju obszarze odporności psychicznej. Oferta programów profilaktycznych skierowana jest również do rodziców i nauczycieli oraz innych dorosłych Mieszkańców Krakowa. Rodzice podczas spotkań ze specjalistami z MCPU mają możliwość poszerzyć wiedzę na temat skutecznych strategii profilaktycznych, które można stosować wobec dzieci w domu, np.: rozmów wspierających, psychoedukacji oraz konstruktywnych sposobów spędzania wolnego czasu, w tym - bez urządzeń cyfrowych. Nauczyciele - mają oka-

zję podnieść poziom swojej wiedzy w zakresie profilaktyki uzależnień i czynników chroniących możliwych do realizacji na terenie szkoły, np.: tworzenie pozytywnego klimatu szkoły, działań wspierających i interwencyjnych.

W okresie od 1 stycznia do 15 listopada 2025 roku realizowano ofertę 26 autorskich profesjonalnych programów profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli oraz dorosłych mieszkańców Krakowa. Zrealizowano 576 szkoleń profilaktycznych. Oddziaływaniami tymi objęto oddziaływaniami 9 605 uczestników, w tym:

- 8 646 uczestników - dzieci uczęszczające do przedszkoli, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- 309 rodziców,
- 160 nauczycieli,
- 490 innych osób dorosłych.

Badania Ankietowe:

Monitorowanie poziomu zachowań ryzykownych realizowane jest w formie społecznych badań ankietowych. Badania realizowane są od 2010 roku i dotyczą tematyki sięgania po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież oraz stylu życia dzieci i młodzieży w Krakowie. Informacje pozyskiwane z powstałych w wyniku tych badań raportów stanowią podstawę do konstruowania adekwatnych do potrzeb programów profilaktycznych. Celem raportu pt. „Styl życia, używanie substancji psychoaktywnych, zachowania ryzykowne oraz postawy wobec używania substancji psychoaktywnych w grupie uczniów krakowskich szkół podstawowych i ponad-

podstawowych” jest obserwowanie trendów zachowań problemowych wśród uczniów krakowskich szkół, zwłaszcza w kontekście informacji na temat stylu życia i związanych z tym czynników chroniących i czynników ryzyka istotnych w profilaktyce uzależnień. Mamy tu na uwadze: pozytywne relacje z dorosłymi, rodzicami i opiekunami, ale też nauczycielami w szkole, utrwalanie konstruktywnych przekonań na temat spędzania wolnego czasu, zdrowego stylu życia. W roku szkolnym 2024/2025 w badaniach udział wzięło 5 420 uczniów i uczennic.

Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin:

W Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin udzielane są porady i informacje, prowadzone rozmowy diagnostyczne, motywujące - wspierające oraz interwencyjne wobec osób w kryzysie. kierowano do podmiotów leczniczych, realizujących terapie uzależnień. Łączna liczba porad i konsultacji zrealizowanych w okresie od 1 stycznia do 15 listopada 2025 roku obejmuje 8 571, w tym wydano 6 817 informacji pisemnych na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy i zakresu działalności Punktu Konsultacyjnego MCPU. Udzielono 211 porad prawnych w zakresie tematyki problemu uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szczególnie zachęcamy do korzystania z konsultacji osoby opuszczające Dział Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (Izba Wytrzeźwień) oraz kierowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Krakowie.

Całodobowy Telefon Zaufania ALCO TEL:

W okresie od 1 stycznia do 15 listopada 2025 roku liczba rozmów przeprowadzonych w całodobowym Telefonie Zaufania ALCO TEL dla osób z problemem alkoholowym i innych uzależnień oraz ich rodzin wyniosła 3 105. Tematyka rozmów dotyczyła: problematyki nadużywania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, uzależnienia od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu, cyfrowych mediów, procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, współwystępujących z uzależnieniem zaburzeń zdrowia psychicznego, współuzależnienia, syndromu DDA, przeciwdziałania przemocy domowej. Szczególną uwagą otoczone są osoby w kryzysie samobójczym, które otrzymują wsparcie specjalistyczne, a w razie potrzeby pomoc służb ratunkowych.

Współpraca z grupami samopomocowymi:

Uczestnictwo w spotkaniach grup samopomocowych stanowi doskonałe uzupełnienie psychoterapii i umożliwia nawiązanie głębokich więzi wśród osób zmagających się z tym samym problemem.

Realizacja terapii uzależnień, finansowej ze środków Gminy Miejskiej Kraków

W roku 2022 r. został ogłoszony otwarty konkurs ofert dla podmiotów leczniczych na wybór realizatorów świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień na lata 2023, 2024, 2025 i I kwartał 2026. Do realizacji umowy zostało wybranych 6 oferentów, którzy przez okres ponad 3 lat będą realizować świadczenia zdrowotne w 7 poradniach. W roku 2023 został ogłoszony konkurs dla podmiotów leczniczych na realizację świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży na lata 2023, 2024, 2025 i I kwartał 2026. Do realizacji umowy zostały wybrane dwa podmioty, które będą realizować świadczenia dla dzieci i młodzieży. W roku 2024 na świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień dla dorosłych finansowanej ze środków GMK wydatkowano kwotę ok. 5 209 833,00 zł, a w roku 2025 - 5 731 078,00 zł. W 2024 r. świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień dla dorosłych zostały udzielone 2 454 osobom (34 120 świadczeń), z czego 1 119 to mężczyźni. Najczęściej udzielanym świadczeniem była sesja

Fot. Goście i prelegenci konferencji INTERDYSCYPLINARNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH, ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, 4.03.2025 r.

- Grupa AA realizuje spotkania dla osób uzależnionych od alkoholu w każdy wtorek w godz. 17.00-18.00. Spotkania odbywają się w siedzibie MCPU przy ul. Rozrywka 1 w Krakowie.
- Grupa Al-Anon realizuje spotkania w każdy czwartek w godz. 17.00 - 18.00 w budynku A ul. Rozrywka 1 w Krakowie.
- Grupa Anonimowych Narkomanów NA realizuje spotkania w każdą sobotę w godz. 10.00 - 12.00 w budynku Aul. Rozrywka 1 w Krakowie.

psychoterapii indywidualnej, których w okresie całego roku odbyło się 21 490.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży zostały udzielone 222 osobom (3 369 świadczeń). Świadczenia w poradni leczenia uzależnień dla dzieci i młodzieży udzielane są dzieciom do 18 roku życia. Dopuszcza się udzielanie świadczeń osobom powyżej 18 r. ż. w przypadku kontynuacji nauki szkolnej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 26 roku życia. W roku 2024 na świadczenia

opieki zdrowotnej w zakresie terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży przeznaczono kwotę ok 659 992,00 zł. Natomiast w roku 2025 przeznaczono kwotę 726 037,00 zł.

Funkcjonowanie Działu

Opieki nad Osobami

Nietrzeźwymi MCPU:

Osoby, które problemowo spożywały alkohol są również otoczone specjalistyczną opieką przez Służby Mundurowe i MCPU. Do zadań realizowanych w Dziale Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi należą:

- sprawowanie opieki nad osobami przebywającymi do wytrzeźwienia,
- przeprowadzanie badań lekarskich odnośnie stanu zdrowia oraz wydawanie opinii o stanie zdrowia osób doprowadzonych oraz zwalnianych,
- przeprowadzanie badań na zawartość alkoholu,
- wykonywanie zabiegów sanitarnych wobec osób przebywających
- w MCPU do wytrzeźwienia,
- udzielanie porad i informacji telefonicznych w zakresie problemów związanych z uzależnieniem, współuzależnieniem oraz przemocą,
- informowanie o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz motywowanie do podjęcia leczenia.

Funkcjonariusze Policji oraz Straży Miejskiej doprowadzili w celu wytrzeźwienia w okresie od 1 stycznia do 15 listopada 2025 roku 6 817 osób. Każda osoba opuszczająca DONON korzysta z rozmowy konsultacyjnej z psychologiem lub specjalistą psychoterapii uzależnień w zakresie szkodliwości nadużywania alkoholu oraz miejsc specjalistycznej pomocy. Niejednokrotnie jest to pierwszy w życiu tej osoby kontakt z ze specjalistą i ważny moment stanowiący początek zdrowienia z choroby alkoholowej. Wiele osób z problemem alkoholowym, zwłaszcza, w czynnym uzależnieniu zgłasza myśli rezygnacyjne i samobójcze. W tego typu przypadkach osoby otoczone są szczególną opieką personelu. Obligatoryjnie prowadzone są z nimi rozmowy o charakterze diagnostycznym i wspierającym, aby oszacować ewentualne ryzyko próby samobójczej i jej zapobiec.

Udział w kampaniach i projektach

Od 2023 roku dział w Krakowie Centrum dla Rodzin w ramach realizowanego projektu pn.: „Moc relacji - wdrożenie zintegrowanego modelu profilaktyki przemocy domowej”. Realizatorami projektu są: Miejski Ośrodek Pomocy Spo-

łecznej w Krakowie, Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień oraz Krakowska Fundacja Psychoterapii i Rozwoju „Dom Terapii”.

Centrum dla Rodzin mieści się przy ul. Wodnej 2a i oferuje bezpłatną pomoc parom zamieszkującym w Gminie Kraków. Specjalistyczne wsparcie ukierunkowane jest na poprawę relacji w związku, kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywanie konfliktów i wzmocnienie kompetencji wychowawczych rozumianych jako działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałanie przemocy domowej. Osoby zgłaszające się mogą skorzystać z poradnictwa psychologicznego, rodzinnego i socjalnego, terapii indywidualnej i par (małżeńskiej) /rodzinnej. W CDR prowadzone są konsultacje indywidualne i warsztaty z obszaru profilaktyki uzależnień. Chętni mają również możliwość uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych, warsztatach dla par przygotowujących się do rodzicielstwa, szkoły dla rodziców oraz w grupach wsparcia dla matek i ojców. Mieszkańcy Krakowa mogą zgłaszać się osobiście lub tel. 887 202 913, mail: cdr@mops.krakow.pl.

Ważnym problemem w Krakowie jest wzmacnianie kondycji psychicznej i fizycznej uczniów. Dlatego też w roku szkolnym 2024/2025 kontynuowaliśmy realizację kampanii profilaktycznej #OGARNIAM ŻYCIE. W ramach kampanii prowadzono spotkania, konferencje i zajęcia warsztatowe. W 6 projektach konkursowych uczestniczyło 68 krakowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych (92 grupy). Uczniowie w tych szkołach metodą projektu realizowali działania mające na celu zintegrować społeczność swojej szkoły oraz środowisko lokalne wokół zorganizowanych przez siebie wydarzeń profilaktycznych. Wydarzenia te opierały się na współpracy pomiędzy szkołami, współdziałaniu w środowisku lokalnym. Inspirowane były wizytami w instytucjach i spółkach miejskich, gdzie podczas zajęć warsztatowych uczniowie mieli możliwość poznać realizowane tam zadania. MCPU włączyło się aktywnie w kampanię. Pracownicy Działu Profilaktyki zrealizowali warsztaty dla różnych grup wiekowych, dotyczące wzmacniania czynników chroniących młodych ludzi przed zachowaniami ryzykownymi. Zrealizowano 68 spotkań, w których uczestniczyło 1 036 uczniów i 123 nauczycieli, koordynatorów lub wychowawców klas.

Już po raz trzynasty Miejskie

Fot. Punkt konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin podczas Świąt rodziny Krakowskiej 2025.

Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie uczestniczyło czynnie w Świącie Rodziny Krakowskiej.

W sobotę 24 maja 2025 r. odbywały się warsztaty dla dzieci i młodzieży oraz wykłady dla rodziców dotyczące profilaktyki uzależnień, w siedzibie przy ul. Rozrywka 1. Dla dzieci i młodzieży odbywały się warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, w szczególności cyfrowych urządzeń i internetu oraz sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży skierowane do rodziców i opiekunów. Podczas zajęć Rodzice pytali o metody wprowadzania zasad cyfrowej higieny oraz fakty na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych. Osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z bezpośrednich konsultacji ze specjalistami lub ustalenia terminu konsultacji w konkretnym terminie. Wszyscy Uczestnicy otrzymali pakiety poradników

profilaktycznych.

W niedzielę, 25 maja 2025 r. Mieszkańcy Krakowa mogli skorzystać z porad i informacji w Punkcie Konsultacyjnym MCPU przy Tauron Arenie Kraków. Pracownicy Działu Profilaktyki: psychologowie, specjaliści terapii uzależnień oraz radcy prawni udzielali porad w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień. Z konsultacji korzystały osoby uzależnione, członkowie ich rodzin oraz rodzice, którzy poszukiwali pomocy w zakresie przestrzegania higieny cyfrowej oraz bezpieczeństwa w Internecie. Udzielono ok. 300 porad i informacji bezpośrednich oraz 1500 informacji pisemnych w formie tematycznych broszur, poradników i ulotek.

Organizowanie konferencji szkoleniowych

We wtorek 4 marca 2025 roku w Sali Miedzianej, Pałacu Krzysztofora, Rynek Główny 35 w Krakowie, odbyła się konferencja szkoleniowa pt. „INTERDYSCYPLINARNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH, ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI”.

Fot. Goście i prelegenci konferencji INTERDYSCYPLINARNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH, ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, 4.03.2025 r.

Organizatorami konferencji byli: Agnieszka Bogusz Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Krakowie, Karolina Załęga Ekspert Wojewódzki ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego oraz Mariusz Nawrot Dyrektor Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie.

Pierwsza sesja konferencji odnosiła się do tematu readaptacji instytucjonalnej osób w chronicznym stadium uzależnienia - w tym z niepełnosprawnością.

Sesja druga konferencji dotyczyła środków oddziaływania wychowawczego wobec osób nieletnich zagrożonych uzależnieniem i z uzależnieniami oraz sytuacji kryzysowych w placówkach oświatowych - w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy. Podczas konferencji zostały wystawione prace artystyczne Podopiecznych Ośrodków Kuratorskich w Krakowie oraz Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej o profilu dla osób uzależnionych od alkoholu przy ul. Rozrywka 1 w Krakowie.

W konferencji uczestniczyło 120 osób, kuratorów sądowych, służb mundurowych, pedagogów i psychologów szkolnych, psychoterapeutów, psychologów, specjalistów psychoterapii uzależnień, pracowników służb społecznych oraz innych specjalistów zainteresowanych tematem.

Do druku przygotował:
Marcin Pietrzyk

Z NOTESU KIBICA

21.11 (piątek) – godz. 18, I liga piłki nożnej: Puszcza Niepołomice – Miedź Legnica
21.11 (pt) – godz. 19, I Liga Małopolska siatkówki kobiet – grupa zachodnia: Sparta – Dalin Myślenice (hala ZSOS 2, os. Teatralne 35)
22.11 (sobota) – godz. 14, I Liga Małopolska siatkówki mężczyzn: Sparta – MKS Ryglice (hala, os. Teatralne 35)
22.11 (sb) – godz. 16, Centralna Liga Trampkarzy – grupa D: Puszcza Niepołomice – Korona Kielce SA
23.11 (niedziela) – godz. 13.30, piłkarska Centralna Liga Juniorów Młodszych – grupa wschodnia: Hutnik – Escola Varsovia Warszawa
23.11 (nd) – godz. 16, II liga tenisa stołowego kobiet: Wanda – Karpaty Krosno (hala Wandy przy ul. Odmogile)
23.11 (nd) – godz. 18, I Liga Małopolska siatkówki mężczyzn: Wawel Kraków – Hutnik (hala Wawelu, ul. Głowackiego)

SPOD SIATKI

I Liga Małopolska siatkówki kobiet – grupa zachodnia. Spotkanie Sparta – Bronowianka zostało przełożone na inny termin, ze względu na „niedostępność hali”. Nowohucka drużyna spadła na drugie miejsce – 20 pkt. Prowadzi Dalin Myślenice – 21, który na najbliższy mecz przyjedzie do Sparty. I Liga Małopolska siatkówki mężczyzn. GKPS Gorlice – Sparta 3-0 (27-25, 25-19, 25-16); Volley Podegrodzie – Hutnik 0-3 (13-25, 15-25, 21-25), łatwe zwycięstwo nowohuckiej drużyny. Z kompletem zwycięstw prowadzi Hutnik – 12 pkt, który ma do rozegrania raków. Sparta jest siódma – 3. Ta liga i II liga siatkarzy są przez małopolski związek jakby zapomniane. Z jego oficjalnej strony niewiele można o nich się dowiedzieć, właściwie tylko poza tabelami. Bardziej ceniona jest I liga kobiet. **(dan)**

Centralna Liga Juniorów Młodszych – grupa wschodnia. Hutnik – Polonia Warszawa 1-4 (1-1): Strojny. Cały czas na czele tabeli jest Legia Warszawa – 40 pkt. Krakowianie pozostali w strefie spadkowej, na trzynastej pozycji z dorobkiem 12 pkt. W tym roku rozegrane zostaną dwie kolejki rundy rewanżowej. Centralna Liga Trampkarzy – grupa D. Cracovia – Hutnik 1-3 (0-1): Meus 2, Tokarz; Puszcza Niepołomice – Limanovia 2-1 (0-0): Gębala, Sekunda. 1. Korona Kielce SA – 32 pkt. Po miłej niespodziance w derbach 10. Hutnik zrobił krok do góry i uciekł spod „kreski” – 13, 12. Puszcza – 12. W najbliższy weekend rozegrana zostanie pierwsza kolejka rundy rewanżowej i na niej zakończą się tegoroczne występy.

STAL STAŁOWA WOLA – HUTNIK 2-2 (1-1)
1-0 – Wolny (2), 1-1 – Jopek (34), 1-2 – Szablowski (50), 2-2 – Wolny (62).
HUTNIK: Damian Hoyo-Kowalski – Hołuj, Daniel Hoyo-Kowalski, Burka, Gandziarowski – Kiełsi (79. Bracik), Urbańczyk, Szablowski (72. Guerrier), Jopek (79. Rzepka), Sowiński (79. Motrycz) – Prusiński (84. Śliwa).
Sędziował: Maciej Pelka (Poznań). Żółte kartki: Kukułowicz, Radecki, Svec – Hołuj, Burka, Daniel Hoyo-Kowalski. Widzów: 2380.

Można było się spodziewać, że nie będzie to łatwe spotkanie dla piłkarzy z Suchych Stawów. Gospodarzom – prowadzeni są przez poprzedniego szkoleniowca Hutnika, Macieja Musiała, a w ich składzie znalazło się pięciu zawodników z krakowskich klubów, w jeden z Hutnika, Krystian Lelek – marzy się powrót do I ligi, plasują się

obecnie na w strefie barażowej i tylko raz u siebie przegrali. Hutnikom od ponad dwóch miesięcy nie wiedzie się i nie potrafią wygrać. Był jednak pewien promyk nadziei – tydzień wcześniej rozegrali bardzo dobre spotkanie na swoim stadionie, ale tylko zremisowali. Na domiar złego źle rozpoczęli występ przeciwko „Stałowce” i

po małym bałaganie we własnym polu karnym stracili gola. Jednak od razu ruszyli do przodu, częściej atakując niż rywal i zagrażając mu. W nagrodę doczekali się bramki Szymona Jopka, dla którego było to drugie trafienie w hutniczych barwach. Jakby tego mało, po przerwie pokazał się znowu Karol Szablowski, wyprowadzając zespół z Nowej Huty na prowadzenie. Ale od tego momentu inicjatywę przejęli miejscowi, którzy po główce Damiana Wolnego do wyrównania. Mało tego wciąż przeważali, ale nie potrafili wykorzystać swoich szans i niewiele brakowało, a w doliczonym czasie

znowu na prowadzenie wyszli goście, ale jeden z graczy Stali wybił piłkę z linii bramkowej. Była to ostatnia kolejka rundy jesiennej. Najwyżej po niej w drugoligowej tabeli znajduje się beniaminek Unia Skierniewice – 35 pkt. Hutnik jest na piętnastej pozycji, czyli w strefie spadkowej – 18. W tym roku odbędą się jeszcze dwie kolejki rundy rewanżowej. Hutnicy najpierw pojadą do rezerw ŁKS Łódź – znajdują się dwa stopnie poniżej nich – z którymi wygrali u siebie w lipcu 4-1, a tydzień później będą podejmowali Śląsk II Wrocław (latem z nim zremisowali 1-1). **(dan)**

ZAPRASZAJĄ NA KARPATY I NIE TYLKO

Rozegrany został III turniej Grand Prix Masters w tenisie stołowym. Te rozgrywki – składa się na nie dziewięć turniejów i mistrzostwa Polski – cieszą z coraz większym powodzeniem. W ostatnich zawodach, odbyły się w Makowie koło Skierniewic, wzięło udział ponad 300 grających osób – wszyscy na własny koszt – a w pierwszym dniu pojedynki kończyły się o godz. 22.30. Skromnie reprezentowany był jednak Kraków. Z Nowej Huty za-

grała tylko Jolanta Szatko-Nowak (kategoria 60), a związana z tą częścią miasta Dorota Nowacka szykowała się do wyjazdu na ME niepełnosprawnych. Dla Szatko był to pierwszy występ w tej edycji GP, a potrzeba zagrać przynajmniej w czterech turniejach, aby być sklasyfikowanym w całym cyklu. Nowohucianka, w ostatnich latach wygrywała w klasyfikacji generalnej kategorii, w których uczestniczyła, nie zawiodła i tym razem. Pokonała wszystkie rywal-

ki po 3-0, w tym najgroźniejszą Halinę Kaman (Ostrów Wlkp.). Przypomnijmy, że z zespołem Wandy uczestniczy też w rozgrywkach II ligi krajowej. Inna z pingpongistek Wandy, Ewelina Chrońska wzięła w tym czasie udział w turnieju niepodległościowym, z udziałem 186 grających, w Gdowie, zajmując trzecie miejsce. I właśnie w niedzielę, 23 listopada, Wanda będzie gościć w swej hali groźne drugoligowe rywalki z Karpat Krosno i zaprasza sym-

patyków tej dyscypliny na swój mecz. Zapowiada się ciekawa konfrontacja, bo młodsze konkurentki z Podkarpacia znane są bardzo ambitnej gry. Wanda organizuje turniej mikołajkowy dzieci i młodzieży, który ma odbyć się w sobotę, 7 grudnia (godz. 10). Rywalizacja dla dziewcząt i chłopców odbędzie się w dwóch kategoriach wiekowych – 2009-12 oraz 2013 i młodszy. Zgłoszenia do 4 grudnia, pod adresem: kswanda.krakow.wp.pl **(dan)**

W KLŻ WŁAŚNIE PODPISUJĄ

Późna jesień nie kojarzy się z żużłowymi imprezami, ale nie oznacza to, iż nic w żużlu się nie dzieje. Przeciwnie, kluby przeważnie gorączkowo szukają gotówki i podpisują kontrakty, przynajmniej oficjalnie, z zawodnikami. Teraz przyszła pora na KLŻ. Z pieniędzmi to bywa różnie, najczęściej słychać o kłopotach i to we wszystkich trzech ligach. Mimo to nawet kluby z Ekstraligi, jak choćby Stal Gorzów, czy Włókniarz Częstochowa, o których wiadomo, że

mają spore zadłużenie, jakoś bez kłopotów dostały licencje. Pojawiły się więc głosy zdziwienia, ale nic poza tym. Niewiele lepiej jest niżej, ale w przypadku Krajowej Ligi Żużlowej, czyli tej najniższej, jeszcze decyzje nie są znane, choć termin składania wniosków minął 31 października. Największe kłopoty może mieć Unia Tarnów – podwyższono w niej kapitał zakładowy – której zarząd jakiś czas temu złożył zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu po-

pełnienia przestępstwa przez byłego prezesa. I choć teraz jest czas podpisywania umów, to z Tarnowa nie napływają jakieś wieści z nowych jeźdźcach. Najlepsze napłynęły za to ze Świętochłowic. Otóż stało się to, o czym mówiono od dawna. Reaktywowana została drużyna Śląska i wreszcie będzie można pójść na żużel na Skalkę Cicho jest raczej o Speedway Kraków, poza jednym przypadkiem. Wiązana jest z klubem jedna z gwiazd, raczej

przebrzmiała, światowego żużla, trzykrotny indywidualny mistrz świata, Duńczyk Nicki Pedersen (ostatnio ROW Rybnik). Postać kontrowersyjna, ale mimo wszystko marketingowo mocna i potrafi przyciągnąć na trybuny. Na tor Wandy może też ponoć trafić jego rodak, Jonas Seifert-Salk, a padają jeszcze takie nazwiska jak Norbert Krakowiak, Marko Lewiszyn. Ze starego składu w klubie widzą m.in. Dawida Rempałę, Richarda Lawsona. **(dan)**

Z PIŁKARSKICH BOISK

Małopolska Liga Juniorów. Puszcza Niepołomice – Garbarnia Kraków 0-0; Wanda – Orzeł Piaski Wielkie 1-3 (0-1): Sambou; Cracovia – Hutnik 2-1 (1-1): Gałek. Były to ostatnie spotkania rundy jesiennej. Najwyżej przez najbliższe miesiące będzie plasowała się Cracovia – 42 pkt. Na czwartym miejscu znajduje się Hutnik – 30, piąta jest Puszcza – 30. Wanda zsunęła się do strefy spadkowej, na trzynastą lokatę – 12. Małopolska Liga Juniorów Młodszych – grupa I. Hutnik II – Cracovia 3-10, Wisła II Kraków – Hutnik II 3-1, AP 21 Chrzanów – Puszcza II Niepołomice 0-4. Do rozegrania w tym roku pozostał jedynie zaległy mecz Wisła II – Puszcza II. 1. Cracovia – 46 pkt, 3. Puszcza II – 29, 7. Hutnik II – 13.

Małopolska Liga Juniorów Młodszych – grupa II. Puszcza – Podhale Nowy Targ 1-1. Zakończyła się jesienią rywalizacja. Na pierwszym miejscu plasuje się Sandecja Nowy Sącz – 42 pkt, za którą znajduje się Puszcza – 30. IV liga. Hutnik II – Metal Tarnów 0-1 (0-0); Puszcza II Niepołomice – Orzeł Ryczów 0-5 (0-2). Zakończone zostały tegoroczne zmagania i w ostatnich występach doszło do sporej niespodzianki. Mistrzem jesieni został Orzeł – 44 pkt, wyprzedzając dotychczasowego lidera Beskid Andrychów – 43, który prowadził od siódmej kolejki. Szesnasty jest Hutnik – 16, 18. Puszcza II – 12. Klasa okręgowa – grupa III. Topór Tenczyn – Złomex Branice 2-3 (2-2): Stróżyk, Krzyżak. Było to zale-

głe spotkanie z 25 października. Goście prowadzili 2-0 w 7 min, a zwycięską bramkę zdobyli w 93 min. Dzięki tej wygranej drużyna z Nowej Huty uzbierała 30 pkt i jest trzecia – chociaż początek rozgrywek miała nieudany – zmniejszając straty do prowadzącej Iskry Zakrzów – 33 i drugiej Wróblowianki Wróblowice – 31. Dobrze to rokuje przed wiosennymi rewanżami. Dziewiąte są Wiarusy Igołomia – 10, 14. Partyzant Dojazdów – 7. Klasa A – grupa I. W zaległym meczu z 25 października Ekler Baranówka miał podjąć w miniony weekend Juvenię Prandocin, ale i w tym terminie nie udało się go rozegrać. Niedoszłe spotkanie Bibiczanka Bibice – Szreniawa Koszyce z XIII kolejki zostało zwery-

fikowane jako walkower 3-0, gdyż goście nie przyjechali. Najlepszym zespołem jesieni został Ekler – 36 pkt, który ma cztery punkty przewagi nad następną Bibiczanką. Szósta jest Galicja Raciborowice – 24, 10. Zawisza Sulechów – 11, 12. Szreniawa – 8. Klasa A – grupa wielicka. Przewidziany na 8 listopada mecz Nadwiślanka Nowe Brzesko – Dąb Zabierzów Bocheński został zweryfikowany jako walkower 3-0, bowiem goście nie przyjechali. Najlepszym zespołem jesieni został Piłkarz Podłęże – 35 pkt, 3. Nadwiślanka – 34, 9. Błyskawica Wyciąże – 15, 14. Dąb – 4.

(dan)

ŚWIADKOWIE HISTORII

W ubiegły piątek, 14 listopada w sali konferencyjnej Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach odbyła się gala XIV edycji nagrody „Świadek Historii”.

Nagroda ta jest wyróżnieniem honorowym, które jest przyznawane instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym szczególnie zasłużonym dla upamiętniania historii Narodu Polskiego oraz wspierającym pion edukacyjny IPN w realizacji ustawowej działalności w obszarach edukacyjnym, naukowym i wydawniczym w poszczególnych regionach kraju. Nagroda jest przyznawana obywatelom polskim oraz osobom niebędącym obywatelami polskimi. Może być także przyznana pośmiertnie. O uhonorowaniu decyduje Kapituła, której przewodniczy prezes Instytutu Pamięci Narodowej. „Świadek Historii” uzupełnia ogólnopolską nagrodę IPN Kustosz Pamięci Narodowej.

Tegoroczną gałę uświetnił występ młodych artystów. Zaśpiewali świętokrzyscy laureaci Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Niezłomnej i Niepodległej im. Henryka Rasiewicza „Kima”. Ponadto odbyło się także wręczenie nagród w konkursie dla uczniów pt. „Wielkość Twoja w tym, żeś nieznany. Ofiarność polskich żołnierzy poległych za Ojczyznę w XX wieku”.

Laureatami XIV edycji nagrody „Świadek historii” zostali Karol Krasnodębski, współtwórca tarnowskiej „Solidarności”, internowany w stanie wojennym, w latach 1989-1991 poseł (odznaczony pośmiertnie), Kazimiera Kwiek, nauczycielka, na emeryturze szyła gobeliny głównie z motywami sakralnymi, które potem przekazywała wybitnym duchownym, jeden z gobelinów przekazała Ronaldowi Reaganowi. Ten gest, nie tylko pokonał cenzurę, a także dotarł za ocean i stał się symbolem wiary. Prezydent USA napisał dla niej list z podziękowaniem (odznaczona pośmiertnie). Kolejni odznaczeni to: Romuald Sadowski (inicjator i twórca Klubu Historycznego Rok1863.pl), Stowarzyszenie Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Ravensbrück (stowarzyszenie pielęgnuje i podtrzymuje pamięć o więźniarkach z Małopolski, m.in. poprzez inicjatywy jak działania na rzecz stworzenia tablicy upamiętniającej więźniarki wywiezione z tarnowskiego więzienia do KL Ravensbrück) oraz Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów w Kielcach (członkowie stowarzyszenia uczestniczą w licznych wydarzeniach popularyzujących wiedzę o różnych aspektach historii najnowszej Polski).

Wśród odznaczonych znalazł się

także red. Jan L. Franczyk, któremu nagrodę „Świadka Historii” przyznano za jego wieloletnią działalność na rzecz upamiętniania ważnych dla narodowej pamięci wydarzeń z powojennej historii Polski, jak walka o nowohucki Krzyż w roku 1960 czy zaangażowanie w przekaz rzetelnej wiedzy o naszej historii w ramach Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego im. kard. Stefana

Wyszyńskiego w Mistrzejowicach
w latach 1984-1988.

Nagrody wręczyli zastępca prezes IPN dr Mateusz Szpytma oraz zastępca dyrektora Oddziału IPN w Krakowie Cecylia Radoń.

- W imieniu Instytutu Pamięci Narodowej pragnę wyrazić państwu wielką wdzięczność. Nie tylko za działalność w okresie zniewolenia komunistycznego, ale też za nieustanne popularyzowanie historii

Polski oraz za to, że możemy na państwa liczyć. IPN jest dużą instytucją, jednak bez współpracy ze społecznikami nie moglibyśmy robić tak wiele – mówił, zwracając się do odznaczonych, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma.

(red)

Fot. Dariusz

Skrzyniarczy (IPN Kielce)

Zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma i red. Jan L. Franczyk.

NIEME KINO I MUZYKA NA ŻYWO. „KUŹNIA” POKAŻE FILM Z POLĄ NEGRI

Końcówka roku w „Kuźni” Ośrodka Kultury Norwida upłynie pod znakiem „starego kina”. W ramach Mistrzejewickich Spotkań Filmowych publiczność zobaczy prawdziwe skarby FilMOTEKI Narodowej: „Manię” - film niemy z legendarną Polą Negri oraz „Wyrok życia” - dźwiękowy, ale mało znany polski film z Ireną Eichlerówną i Jadwigą Andrzejewską.

- Ten pomysł sprawdził się podczas inauguracji spotkań filmowych w „Kuźni”, w listopadzie 2024 roku – pokazaliśmy „Biały ślad”, film z 1932 roku, w reżyserii Adama Krzeptowskiego, z muzyką na żywo zagraną przez Joachima Mencla i Maćka Trifonidisa. Wydarzenie zostało znakomicie przyjęte przez licznie zgromadzoną publiczność, dało to nam impuls do sięgnięcia w przeszłość kina – mówi Katarzyna Kosowska, kierowniczka „Kuźni” Ośrodka Kultury Norwida.

29 listopada o godz. 18.00 na os. Złotego Wieku 14 zaprezentowany zostanie niemy film "Mania" (Niemcy, 1918) w reżyserii Eugena Illésa. Mania Walkowska, młoda pracownica fabryki, przypadkiem trafia do świata sztuki, gdy zostaje modelką znanego malarza. Tam poznaje kompozytora Hansa van den Hofa i rodzi się między nimi uczucie. Jednak szczęście tych dwojga zostaje wystawione na próbę przez wpływowego mecenasa, którego ambicje i zazdrość prowadzą do dramatycznych wydarzeń. Film, zrekonstruowany po latach przez Filmotekę Narodową,

jest nie tylko historią o miłości i poświęceniu, ale też o sile kobiet i pokusach świata sztuki początku XX wieku. W roli głównej zobaczymy piękną i utalentowaną Polę Negri.

Zapowiada się wyjątkowe widowisko. Pokazowi przedwojennej „Mani” towarzyszyć będzie muzyka na żywo. Wystąpią artyści słynący z improwizowania: Mateusz Barski, który współtworzy m.in. zespół Ekotonika (gitarę elektryczną, elektronikę), Ernest Ogórek, od lat związany z krakowską sceną muzyki eksperymentalnej i zespołami Krakow Improvisers Orchestra, MOON2, Pleśń (gitarę basową, kontrabas), Paulina Owczarek, założycielka Krakow Improvisers Orchestra, w której gra oraz dyryguje zespołem (saksofon) oraz Robert Zajac Zapałowicz (instrumenty klawiszowe, elektronika).

- Zazwyczaj oglądamy film wcześniej i szukamy sposobów, by jak najlepiej oddać jego nastrój, klimat i dynamikę. Kluczowe sceny oraz zwroty akcji wymagają odpowiedniego dźwiękowego podkreślenia. Tutaj ważna jest zdyscyplinowana, wcześniej ustalona reakcja na obraz – tak o pracy nad filmem mówi Ernest Ogórek.

Zupełni inaczej wygląda to w przypadku np. długich scen. Tu pierwszoplanowa staje się komunikacja między muzykami. – Jako improwizatorzy z wieloletnim doświadczeniem nie musimy umawiać się na konkretne tonacje, akordy czy rytmy – mamy do siebie na tyle zaufania, że pozwa-

lamy, by prowadziła nas improwizacja. W naszym przypadku granie do filmu to wypadkowa dyscypliny i swobodnego tworzenia – wyjaśnia Ogórek.

„Kuźna” nie pierwszy raz proponuje film z muzyką na żywo. – Takie filmy (pokazaliśmy też genialny „Berlin: symfonię wielkiego miasta”) budzą w odbiorczyńach i odbiorcach głębsze emocje, zaangażowanie. Objawia się magia kina, zupełnie inna niż podczas cyfrowych projekcji – przekonuje Katarzyna Kosowska.

Współzałożyciel Kraków Improvisers Orchestra uważa natomiast, że najciekawsza w tego typu przedsięwzięciach jest możliwość twórczej interpretacji. – Najtrudniejsze w grze do filmu na żywo jest unikanie znużenia słuchacza. Potrzebne są zmiany nastroju, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego klimatu pasującego do danego filmu. Warto pamiętać, że dwa różne zespoły mogłyby zagrać do tego samego obrazu zupełnie odmiennie – a to znacząco wpływa na jego odbiór – podkreśla Ernest Ogórek.

Zaledwie kilka dni później publiczność zobaczy kolejny film ze zbiorów Filмотeki Narodowej. 5 grudnia o 19:00 pokazany zostanie polski film dźwiękowy „Wyrok życia”, z Ireną Eichlerówną i Jadwigą Andrzejewską w rolach głównych. – To film o zaskakująco odważnej tematyce, jak na lata 30. XX wieku. Z pięknym przedwojennym Krakowem w tle. Zobaczymy Kościół Mariacki, Rynek Główny, tramwaj

jadący przez Bramę Floriańską.
Po prostu perełka! – zaprasza Katarzyna Kosowska, kierowniczka „Kuźni”. Na wszystkie filmy w ramach Mistrzówickich Spotkań

Filmowych wstęp jest wolny. Cykl dofinansowano ze środków Dzielnic XV Mistrzejowice.

Monika Fiołek

DOBRY OŻENEK

Małżeństwo, stanowiące związek obojga ludzi, to instytucja społeczna znana człowiekowi od wielu tysiącleci. Ten rodzaj wspólnoty przechodził różne koleje losu, ewoluując zaś zmieniał swoją naturę. Przez wieki małżeństwo służyło jako swobodny układ familijno-majątkowy, stając się transakcją gwarantującą utrzymanie właściwej pozycji w środowisku. Poprzez nie zdobywano też przydatne w przyszłości rodzinne koneksje. Dobry ożenek mógł zatem gwarantować awans społeczny, co było szczególnie istotne dla kobiet, które dzięki niemu podnosiły swój status, majątek oraz pozycję. Jednakże i dla wielu mężczyzn koligacje żony miały duże znaczenie, gdyż umacniały prestiż rodu. Tak było chociażby w przypadku starosty niepołomickiego – Jana – najstarszego syna Grzegorza Branickiego herbu Gryf.

Jan Branicki bardzo wcześnie zdobył pierwsze szczeble w dworskiej hierarchii, co stało się możliwe dzięki rozległym kontaktom ojca, ciesząc się dużym zaufaniem samego władcy – Zygmunta III Wazy. Zapobiegliwość ojca, torującego synowi drogę do kariery, przyniosła młodziutkiemu Janowi starostwo niepołomickie i urząd łowczego krakowskiego. Wraz ze wzrostem pozycji społecznej, wiążącym się z pozyskaniem inatratnych stanowisk, urzędów i dóbr ziemskich, rosły także aspiracje rodowe Gryfitów. Zaspokoić je mógł jedynie korzystny ożenek, podkreślający splendor domu Branickich. Takim też stał się mariaż Jana z Anną z Myszkowskich herbu Jastrzębiec. Małżeństwo, zawarte w 1590 roku, miało dla Gryfitów bardzo duże znaczenie, ponieważ Anna pochodziła z rodziny, której pozycja przewyższała wówczas status familii jej męża. O świetności rodu Myszkowskich i ich dynamicznym w owym czasie awansie społecznym świadczyła kariera Zygmunta i Piotra – braci Anny. Obaj bracia Myszkowscy, odziedziczywszy po swoim stryju biskupie krakowskim spore włości ziemskie i olbrzymie sumy pieniężne, przeznaczyli je na podniesienie potęgi rodu. Kolejnym,

sprytnym ruchem okazała się ich adopcja do arystokratycznego rodu włoskiego Gonzagów, panującego w księstwie Mantui. To posunięcie pomogło Myszkowskiemu w zdobyciu jednego wśród szlachty Rzeczypospolitej Obojga Narodów tytułu margrabiowskiego. Założona wówczas, ze zgromadzonych przez biskupa Myszkowskiego posiadłości ziemskich, ordynacja pińczowska umożliwiała aż do XIX wieku, utrzymanie całego, niepodzielnego majątku w rodzinie.

Jan Branicki niewątpliwie skorzystał na rodzinnych parantelach. Przede wszystkim, dzięki swemu szwagrowi Zygmunтови, lojalnemu stronnikowi królewskiemu, znalazł się w wąskim kręgu zaufanych ludzi władcy. Dowodzi tego fakt, iż Branicki udał się do Wiednia z powierzonym mu przez króla Zygmunta III Wazę zadaniem sprowadzenia arcyksiężniczki Konstancji Habsburg. Habsburżankę, która została drugą żoną polskiego władcy, poślubił zresztą „per procura” czyli w zastępstwie monarchy, właśnie Myszkowski, co było dowodem jego ogromnych wpływów na dworze.

Ponadto Jan Branicki inspirował się działalnością budowlaną Myszkowskich, a w szczególności zachowanego w Italii Zygmunta, będącego wielkim mecenasem sztuki włoskiej. To wszakże obdarzeni doskonałym gustem Myszkowscy, najpierw krakowski biskup Piotr, potem jego bratanek Zygmunt, zasłynęli jako fundatorzy pałacu Mirów w Książu Wielkim. Ta, zaprojektowana i wzniesiona przez florenckiego artystę Santi Gucciego, rezydencja do dziś zachwyca swym kunsztem. Branicki próbował, w mniejszej oczywiście skali, naśladować dokonania architektoniczne swojego szwagra. W tym celu postanowił skorzystać z usług dobrze funkcjonującego w Pińczowie ośrodka kamieniarsko-rzeźbiarskiego Santi Gucciego. Włoski mistrz, zaangażowany w realizację prac dla Zygmunta Myszkowskiego, najprawdopodobniej zlecił część robót pracownikom ze swojego warsztatu. Niemniej jednak, pod auspicjami Florentczyka powstała kaplica Branickich w Niepołomicach, zaś artyści z jego kręgu dokonali modernizacji siedziby rodowej Gryfitów, znajdującej się w podkrakowskich wówczas Branicach.

Mariaż Jana z wpływową rodziną Myszkowskich bez wątpienia przysłużył się Gryfitom. Jednakże prawdziwy awans społeczny i majątkowy rodziny Branickich miał dopiero nadejść...

**Anna Kolasa
Fot. Irena
Wójcik**

Tarcza z herbem Myszkowskich – Jastrzębiec.

Z KRONIKI POLICYJNEJ

Policjantki Komisariatu II Policji poprowadziły zajęcia dla przedszkolaków

7 listopada b.r. funkcjonariuszki z Komisariatu Policji II w Krakowie, z Wydziału Prewencji oraz z Rewiru Dzielnicowych odwiedziły dwa krakowskie przedszkola. W czasie spotkania poruszone zostały kwestie szeroko rozumianego bezpieczeństwa wśród najmłodszych. Dzieci dowiedziały się o zasadach bezpieczeństwa na drodze, a także w domu i na podwórku. W zeszły piątek, policjantki Komisariatu Policji II w Krakowie przeprowadziły zajęcia profilaktyczne w Przedszkolu nr 79 przy ul. Widok i w Przedszkolu nr 139 przy ul. Bema. Mundurowe omówiły temat kontaktów z osobami obcymi oraz zachowania w przypadku napotkania agresywnego zwierzęcia. Przypomniano dzieciom w jak prosty sposób zapamiętać numer alarmowy 112 oraz kiedy z niego korzystać i jakie informacje należy przekazać podczas takiej rozmowy. Podkreślono, że w każdej sytuacji dziecko może podejść do policjanta i zwrócić się do niego o pomoc. Policjantki omówiły również zasady bezpieczeństwa na drogach, przede wszystkim podczas przechodzenia przez jezdnię oraz zachęcały do korzystania z odblasków, szczególnie o tej porze roku, gdzie dzień staje się krótszy i szybciej zapada zmrok. Na zakończenie przedszkolaki miały okazję zobaczyć policyjny sprzęt w tym radiowóz, co było dla nich dużą atrakcją i możliwością wczucia się w rolę młodych stróżów prawa. Funkcjonariuszki na zaproszenie Dyrekcji Przedszkola nr 79 uczestniczyły wraz z dziećmi w uroczystym apelu z okazji Narodowego Święta Niepodległości, podczas którego odśpiewano hymn narodowy. W zajęciach w obu przedszkolach uczestniczyło łącznie około 200 osób.

Areszt dla 19-latka zatrzymanego w wyniku policyjnego pościgu

10 listopada br. Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu na okres trzech miesięcy wobec 19-latka, za którym w minioną niedzielę prowadzony był policyjny pościg. Mężczyzna odpowie za nie-

zatrzymanie się do kontroli, czynną napaść na policjanta oraz posiadanie znacznych ilości środków odurzających. 9 listopada br. policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, w okolicach ul. Kapelanka, w trakcie prowadzonej kontroli prędkości, dali sygnał do zatrzymania kierującemu pojazdem marki Renault. Kierujący najpierw zwolnił, a następnie przyspieszył i odjechał z miejsca. Policjanci natychmiast ruszyli za nim w pościg, który zakończył się w jednej z miejscowości powiatu krakowskiego. Kiedy funkcjonariusze podeszli do pojazdu, osoba siedząca za kierownicą ponownie gwałtownie ruszyła, potrącając policjanta, który doznał urazu nogi. Policjant oddał w kierunku pojazdu strzały z broni służbowej. To nie powstrzymało kierującego Renault przed dalszą ucieczką, która ostatecznie zakończyła się zatrzymaniem go chwilę później po pościgu, w tym pościgu pieszym. Wylegitymowanym mężczyzną okazał się 19-letni mieszkaniec Krakowa. Kierującego poddano badaniu na zawartość środków działających podobnie do alkoholu, z wynikiem pozytywnym. Mundurowi sprawdzili również pojazd marki Renault, w którym ujawnili znaczne ilości narkotyków. 19-latek został zatrzymany i przewieziony do policyjnej jednostki, gdzie funkcjonariusze wykonali z nim niezbędne czynności. Zebrany materiał pozwolił na przedstawienie mężczyźnie zarzutów niezatrzymania się do policyjnej kontroli, czynnej napaści na funkcjonariusza oraz posiadania znacznych ilości środków odurzających. Sąd Rejonowy przychylił się do wniosku Prokuratury Rejonowej dla Krakowa Podgórze i zastosował wobec 19-latka środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu na okres trzech miesięcy. Za prowadzenie pojazdu pod wpływem środków odurzających mężczyźnie grozi do 3 lat więzienia, natomiast czynna napaść na policjanta oraz posiadanie znacznych ilości środków odurzających zagrożone są karą 10-letniego pozbawienia wolności.

(mp)

NA STRAŻY MIASTA

Spokojna noc w Nowej Hucie

W nocy z piątku na sobotę strażnicy miejscy prowadzili wzmożone działania na terenie Nowej Huty. Ich celem było zapewnienie spokoju i porządku w newralgicznych obszarach tej części miasta. W sumie strażnicy ujawnili 98 wykroczeń, które zakończyły się 57 mandatami karnymi, 33 pouczeniami i 8 wnioskami do sądu. Kontrole prowadzone były z udziałem Burmistrza Nocnego. Działania ukierunkowane były na ograniczenie najbardziej uciążliwych dla mieszkańców wykroczeń, takich jak zakłócanie porządku i spoczynku nocnego, spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych, zaśmiecanie, zanieczyszczanie miejsc publicznych, wybryki chuligańskie. Dodatkowo, w związku z odbywającą się w Tauron Arenie imprezą masową strażnicy prowadzili również wzmożone działania w rejonie obiektu, koncentrując się na zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom wydarzenia. Funkcjonariusze zwracali również uwagę na kierowców ignorujących przepisy prawa o ruchu drogowym.

Strażnicy dbają o bezpieczeństwo seniorów

W Krakowskim Centrum Seniora przy ul. Smolki odbyło się kolejne spotkanie poświęcone tematyce bezpieczeństwa. Podgórcy seniorzy mieli okazję porozmawiać z naszymi profilaktykami oraz strażakami z JRG nr 4, którzy w przystępny i praktyczny sposób przypomnieli najważniejsze zasady dbania o własne bezpieczeństwo – zarówno w domu, jak i poza nim. Omawiane tematy: jak bezpiecznie poruszać po zmroku, szczególnie w okresie jesienno-zimowym, zasady ruchu drogowego, zagrożenia pożarowe i zatrucia czadem. Dzięki środkom przekazanym przez Radę Dzielnic XIII, uczestnicy spotkania otrzymali czujniki czadu, czujniki dymu, a także odblaski i torby z elementami odblaskowymi, które pomogą im zadbać o bezpieczeństwo.

(mp)

INFORMATOR NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Toksykologia: 12 411 99-99
- Straż Pożarna: 998
- Policja: 997
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska: 986
- Pogotowie gazowe: 992
- Pogotowie dźwigowe: 12 644-23-08
- Pogotowie c.o.: 12 644-38-46
- Wodociągi: 12 648-28-61
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz): 12 644-19-69, 12 643-27-43.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia: 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin: 12 411-60-44.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1: tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66: tel. 12 357-52-48.

DYŻURY APTEK

- Apteka Gemini - godziny otwarcia 7-20 i w sobotę 8-16, os. Kazimierzowskie 30, 31-844 Kraków; tel. 571-601-679;
- Apteka DOZ, czynna całą dobę, os. Centrum A, bl. 3, tel. 800 110 110.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- Gabinet kardiologiczny, lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12
- Kompleksowe leczenie stomatologiczne: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1., Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl
- Pracownia USG - lek. med. B. Stępień - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- Naprawa protez zębowych, wzmacnianie metalem: tel. 608-205-981

USŁUGI RÓŻNE

- Telewizor, anteny: tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- Usługi szklarskie, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- Przechowalnia rowerów i opon (z możliwością przeglądu, całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- Salon fryzjerski „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- Zakład pieczętarsko-grawerski, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A. Tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl
- Rowery - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- Montaż anten, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta, tel. 12 640-00-41, 609-586-881.
- Fundacja Więcej Serca. Usługi księgowe - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15B, lok. 2, tel. 503-602-661.
- Biuro turystyczne Cerro Torre Szkoła Górską. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych. Al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl
- Wyroby złote i srebrne. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5, tel. 12 685-53-80.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- Firma Autokomputer, Janina Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. www.stacja-au-

tokomputer.pl E-mail: autokomputer@op.pl.

- Automyjnia i studio detailingu „Splasz”. Mycie ręczne. Całodobowy parking. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39.
- Złomowanie samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport, tel. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

- Kwaciarnia „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Zamówienia z dostawą do domu. Tel. 12 644-33-36.
- Kwaciarnia „Cupido”, Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanek okolicznościowe, bukiety. Pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
- Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
- Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
- Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
- Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
- Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
- Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
- Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV - 18.00.
- Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
- Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9.00, 18.00.
- Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

OGŁOSZENIA DROBNE

ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12) 640-00-42, 609-586-881.

DOM 25 KM OD KRAKOWA SPRZEDAM. 516-875-304.

RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 Tel. 609-719-072.

TAPICER. 784-906-675.

REKLAMA

CORDIA B. KWIECIŃSKA
os. Na Skarpie 24 www.cordia.com.pl
os. Uroczę 5
12 644-87-75, 512-179-466
**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO**

ODSZEDŁ STANISŁAW SUCH

W wieku prawie 99 lat, bo urodził się 5 lutego 1927 roku w Wiśniczu odszedł na wieczną wartę płk Polskich Drużyn Strzeleckich **STANISŁAW SUCH**. W okresie II wojny światowej jako kilkunastoletni chłopiec brał udział w walkach o niepodległość Polski w 7 Dywizji, która przekształciła się po wojnie w KBW do którego został wcielony. Był ranny podczas walk z okupantem hitlerowskim. Po wojnie pracował w Kombinacie Metalurgicznym w Nowej Hucie. Działał aktywnie w organizacjach kombatanckich. Po roku 1990 był przewodniczącym Związku Kombatanów i b. Więźniów Politycznych Koła Nowa Huta. Został odznaczony Złotym Medalem Za Obronność RP, Honoris Gratia za Zasługi dla Miasta Krakowa oraz

różnymi Medalami państwowymi i wojskowymi. Zmarłego odprowadzono na miejsce spoczynku na Cmentarzu w Grębałowie 14 listopada. Odszedł Człowiek szlachetny i prawdziwy Patriotą Polski. Cześć Jego pamięci. (P) Fot. autor

„Mamo, Babciu, dziękujemy Ci za każdy dzień,
za miłość, której nie da się zapomnieć”

Ś.P. Halina Ronduda

najukochańsza Mama, Babcia, Prababcia, Siostra i Ciocia przeżywszy lat 74, opatrzona św. Sakramentami odeszła od nas na zawsze do Pana dnia 13 listopada 2025 roku.

Msza św. żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie w piątek dnia 21 listopada 2025 roku o godzinie 13.00 w kaplicy na Cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku rodzina.

Rozwiązanie krzyżówki nr 45:
POZIOMO: 6. konsylium, 8. łasica, 9. szatan, 12. bistor, 13. azalia, 14. nakaz, 15. andrut, 17. Wezera, 19. Pinokio, 20. kapucyn, 23. dwórka, 25. akapit, 27. proso, 29. ścieki, 30. szufla, 31. szatyn, 32. ogonek, 33. Tunezyjka.
PIONOWO: 1. Molier, 2. eskadra, 3. pliszka, 4. kupała, 6. pastor, 7. haracz, 10. Sienkiewicz, 11. wierzyście, 16. uskok, 18. empik, 21. Cervantes, 22. kosztorys, 24. rzeczy, 26. amulet, 29. intruz, 30. stonka.

RODO a pamiętnik

Mam 84 lata i dość burzliwą historię życia. Kończę „Pamiętnik dziadka” dla rodziny, znajomych, a może i szerzej. Używam oryginalnych imion i nazwisk znajomych, których spotykałem na swojej drodze życiowej, bo tylko wtedy pamiętnik ma sens. Pomijam sytuacje drastyczne lub niekorzystne dla znajomych czy członków rodziny, ale piszę całą prawdę i tylko prawdę, choć oczywiście z mojego punktu widzenia i w sądzie bym ją obronił, ale chciałby tego uniknąć. Jak to wygląda według prawa autorskiego, ale też wobec RODO?

W odniesieniu do przepisów ustawy z 4 lutego 1994 r. „O prawie autorskim i prawach pokrewnych” (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r., poz. 24 z późn. zm.) to Pan jest autorem opisanego dzieła i ma Pan prawo opisywać własne wspomnienia, w tym dotyczące innych osób. Jeśli chodzi o ochronę danych osobowych, to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), czyli RODO, wyraźnie w art. 2 ust. 2 lit. c) wskazuje, że nie ma ono zastosowania do przetwarzania danych osobowych przez osobę fizyczną w ramach czynności o czysto osobistym lub domowym charakterze. W motywie nr 18 do ww. rozporządzenia wskazano, że: Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych przez osobę fizyczną w ramach działalności czysto osobistej lub domowej, czyli bez związku z działalnością zawodową lub handlową. Działalność osobista lub domowa może między innymi polegać na korespondencji i przechowaniu adresów, podtrzymywaniu więzi społecznych oraz działalności internetowej podejmowanej w ramach takiej działalności. Zdroworozsądkowo podchodząc do tematu, jako czynności o czysto osobistym i domowym charakterze należałoby uznać też spisanie i udostępnienie wspomnień w formie pamiętnika, o ile będzie on udostępniany zamkniętemu i ściśle określonemu, wąskiemu zbiorowi osób, których te zapiski dotyczą, czyli najbliższej rodzinie. Jakakolwiek publikacja poza ten krąg czy też nadanie jej formy zarobkowej będzie już rodzić konieczność przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych. (sp)

„Kuźnia Mistrzów”, „Towarzystwo Solidarnej Pomocy”

844 wydanie Nowohuckiej Kroniki Filmowej rozpocznie felieton poświęcony Krzysztofowi Kęskowi – mistrzowi i trenerowi chińskiej sztuki walki Taiji Chen. Krzysztof Kęsek jest jednym z najlepszych specjalistów chińskich sztuk walki w Polsce. Posiada stopień mistrzowski V Dan nadany przez Światową Federację Wushu w Pekinie. Wielokrotny Mistrz Polski w Wushu, medalista mistrzostw świata, Europy i Pucharu Świata w walkach full-contact. Ponadto zdobył wiele medali z form sportowych, tradycyjnego stylu Shaolin i wewnętrznych stylów taijiquan. W 2009 został przyjęty na bliskiego ucznia, spadkobiercy stylu Chen Xiaowanga i jest oficjalnym przedstawicielem oryginalnego stylu taijiquan Rodziny Chen w 20-tym pokoleniu. Od 1999 roku Krzysztof Kęsek prowadzi treningi sztuk walki w Klubie Kuźnia – Ośrodka Kultury Norwida. W Kronice Krzysztof Kęsek opowie o swojej pasji do sztuk walki, o podróży do Chin i nauce u wielkich mistrzów, a także o zajęciach prowadzonych w Nowej Hucie. W Kronice zobaczymy fragmenty treningu prowadzonego w Klubie Kuźnia. Następnie w Kronice zobaczymy felieton poświęcony śp. Kazimierzowi Fugłowi – społecznikowi, działaczowi opozycji w okresie PRL. Kazimierz Fugiel od 1960 roku zatrudniony był w Hucie im. Lenina. W sierpniu 1980 roku współorganizował pierwszy w hucie strajk. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w strajku w Hucie im. Lenina. Po pacyfikacji współorganizował komitet w parafii Matki Bożej Królowej Polski w Nowej Hucie, świadczący pomoc uwięzionym i ukrywającym się. Przez cały okres lat 80. był aktywnie zaangażowany w działalność społeczną i pomoc na rzecz mieszkańców Nowej Huty. W 1990 roku założył w Nowej Hucie Towarzystwo Solidarnej Pomocy działające na rzecz pomocy najbardziej potrzebującym. Towarzystwo współpracowało z Polonią we Francji przy organizowaniu apteki tanich leków, sprowadzaniu z zagranicy sprzętu rehabilitacyjnego, organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin hutników w trudnej sytuacji materialnej. Organizowało także tarnsporty z pomocą na Litwę, Białoruś, Ukrainę, Kazachstan, Sarajewo. Towarzystwa Solidarnej Pomocy działa aktywnie do dzisiaj, obchodzi w tym roku 35-lecie działalności. O działalności Towarzystwa, a także o Kazimierzu Fuglu opowie jego syn Grzegorz Fugiel.

NASZE MIASTO. FELIETON RYSZARDA TERLECKIEGO

PREZYDENT NA TRUDNE CZASY

Cztery miesiące temu wierzyliśmy – ja i nasi Czytelnicy – że Karol Nawrocki zwycięży w wyborach prezydenckich. Kampania była trudna, wrogowie zmobilizowali wszystkie siły, od zawłaszczonych publicznych mediów, po cały aparat państwa. Sondaże nie były pomyślne, a pozbawieni skrupułów oszuści usiłowali użyć najcięższych oskarżeń i pomówień. Szykowano też plan awaryjny, czyli sfalszowanie wyborów na wypadek niepomyślnego wyniku, później pomysł ich unieważniania zgłaszali członkowie przekręciarze i aferzyści. Wszystko na nic: Karol Nawrocki wybory wygrał, a ciemne siły okazały się za słabe, żeby zmienić wynik demokratycznych wyborów. Minęło właśnie pierwszych sto dni prezydentury i nie mamy wątpliwości, że dokonaliśmy dobrego wyboru. W tym krótkim czasie prezydent – zgodnie z obietnicami z czasu kampanii wyborczej – złożył projekty 11 ustaw, w tym o zwolnieniu z podatku dochodowego rodzin wychowujących dwoje lub więcej dzieci, o zamrożeniu cen energii, o corocznej rewaloryzacji emerytur o nie mniej niż 150 zł, o ochronie polskiej wsi przed napływem zboża z Ukrainy oraz żywności z Ameryki Południowej w ramach umowy z Mercosur, o budowie CPK według pierwotnych planów, a nie okrojonych przez rząd Tuska. Prezydent zawetował 13 szkodliwych ustaw (np. tzw. wiatrakową, umożliwiającą stawianie wiatraków bliżej domów), ale równocześnie podpisał 70 ustaw, które po dokładnej analizie zostały uznane za pożyteczne. Prezydent mianował 60 nowych sędziów i asesorów sądowych, ale odmówił awansu 46 sędziom, którzy kwestionowali porządek konstytucyjny bądź popierali łamanie prawa. Zapowiedział również, że tak będzie postępował w przyszłości, a nadzwyczajna kasta, czyli sędziowie, którzy sprzeniewierzyli się swojemu zawodowi i zajęli politykę, walcząc o własne przywileje, nie będzie mogła liczyć na jego pobłażliwość. Prezydent sprzeciwił się działaniom ministra sprawiedliwości i złożył wniosek do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie regulaminu urzędowania sądów powszechnych, a także zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez ministra Żurka. Ordynarne naruszanie Konstytucji i łamanie prawa będzie napotykać na stanowczy sprzeciw Prezydenta. W ciągu tych stu dni Karol Nawrocki odbył 11 podróży zagranicznych, w tym najważniejsze do Stanów Zjednoczonych, gdzie uzyskał obietnicę prezydenta Trumpa, że w przeciwieństwie do innych państw europejskich, liczba żołnierzy amerykańskich w Polsce nie będzie zmniejszana. Był w tym czasie w Paryżu, Rzymie, Berlinie, a także w stolicach Litwy, Łotwy, Finlandii, Słowacji oraz w Watykanie. W najbliższym czasie planowane są wizyty w Pradze i Budapeszcie. List Prezydenta do Ursuli von der Leyen, przewodniczącej Komisji Europejskiej, w którym poinformował, że nie zaakceptuje udziału Polski w przyjmowaniu nielegalnych uchodźców z Niemiec i innych państw Zachodu, spowodował przynajmniej chwilowe odroczenie wykonania paktu migracyjnego, podpisanego przez Tuska. Dzięki temu Polska zyskała trochę czasu, a zanim mógłby zostać wdrożony, to można spodziewać się upadku tego – jak to nazywa Prezydent – najgorszego rządu od 30 lat. Wyborcze zwycięstwo Karola Nawrockiego dało nadzieję na przegonienie złodziejskiej szajki, która obsiadła Polskę. Pierwsze sto dni od jego wyboru, tę nadzieję jeszcze umacnia. Mamy więc powody do satysfakcji, że dobrze wybierając, głosowaliśmy za pomyślną przyszłością dla Polski.

SPRAWY DUŻE I MAŁE. FELIETON SŁAWOMIRA PIETRZYKA

BEZTROSKE WETOWANIE

To co wyprawia Prezydent RP przechodzi ludzkie pojęcie. Człowiek, który został wybrany na najwyższą funkcję w Polsce, próbuje ją zniszczyć. Zamiast prowadzić aktywną politykę zgodnie ze swoimi kompetencjami służącą dobru kraju to zaczyna zagrażać jego bytowi. Kierując się jedynie interesami politycznymi swojego obozu politycznego wetuje jedną za drugą ustawy nie biorąc pod uwagę interesów obywateli. Minęło 100 dni sprawowania przez niego funkcji, a już narobił tyle dziadostwa jakiego nie uczynił żaden z jego poprzedników. Pierwsze weto, z 21 sierpnia, dotyczyło nowelizacji tzw. ustawy wiatrakowej, która liberalizowała zasady inwestycji w tę formę energetyki na lądzie. Ustawa przewidywała również zamrożenie cen prądu dla gospodarstw domowych do końca 2025 roku. Cóż tam niech se ludziska płacą za prąd krocie, bo będzie wtedy łatwiej obalić rząd, który sprawuje władzę. Kolejnym głośnym wetem Nawrockiego była odmowa podpisania noweli o pomocy obywatelom Ukrainy, argumentowana tym, że „800 plus” powinni dostawać tylko Ukraińcy pracujący w Polsce. Jak podała Kancelaria Prezydenta, do Sejmu trafił prezydencki projekt zakładający m.in. dostęp do świadczeń i ochrony zdrowia tylko dla pracujących i opłacających składki w Polsce, co zaakceptował rząd, a niech tam Ukrainki opiekujące się niepełnosprawnymi dziećmi przymierają głodem. Prezydent zawetował również m.in.: nowelizację tzw. ustawy Lex Kamilek, ustawę o deregulacji w zakresie energetyki, nowelizację ustawy o zapasach ropy i gazu, nowelizację ustawy o środkach ochrony roślin oraz ustawę ws. utworzenia Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry. Czego już zupełnie nie rozumiem. Mało tego wetując prezydent posłużył się kłamstwem jakoby utworzenie parku blokowało żeglugę Odrą, gdy była ona w projekcie ustawy wyłączona z Parku. Świadczy to o zupełnej indolencji doradców pana Prezydenta, którzy nawet nie czytają projektów ustaw tylko zalecają je wetować dla samego wetowania. Jednocześnie Nawrocki w ciągu pierwszych 100 dni prezydentury złożył w Sejmie 11 inicjatyw ustawodawczych, częściowo wypełniając swoje obietnice wyborcze i realizując „Plan 21”. Wśród nich znalazły się m.in. projekty dotyczące CPK czy waloryzacji emerytur. Andrzej Duda sprawował urząd przez dwie kadencje. Podczas pierwszych 100 dni pierwszej kadencji, od sierpnia do listopada 2015 roku, zawetował tylko cztery ustawy. Na czele koalicyjnego rządu Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego stała wówczas Ewa Kopacz. Ostatnie konflikty dotyczą nominacji oficerskich pracowników służb specjalnych, a także awansów sędziowskich. Wetowanie tej pierwszej ustawy jest działaniem przeciwko bezpieczeństwu państwa, a uzasadnienie jakoby to był rewanż za zakaz spotykania się prezydenta z dowódcami tych służb jest żenujące, bo prezydent nie ma takich uprawnień i jeszcze ma w swoim gronie doradcę pozbawionego dostępu do tajnych informacji. Jeśli chodzi o sędziów to portal Onet opublikował listę 46 sędziów, których awans zablokował prezydent Karol Nawrocki. Są to głównie młodzi sędziowie, którzy pracują w sądach rejonowych, czyli na najniższym szczeblu sądownictwa. Na liście jest 38 sędziów rejonowych, którzy mieli dostać awans do sądów okręgowych, czyli na drugi szczebel sądowniczej struktury. Zresztą część z nich już pracuje na czasowych delegacjach do sądów okręgowych – w takich przypadkach prezydencka nominacja miała być zatwierdzeniem stanu faktycznego. Nic to, liczy się tylko beztroskie wetowanie na zasadzie jak dopieć rządowi...

CZAS POŁOWIĆ NA BLACHĘ

Jesień z pełnym przekonaniem można nazwać „czasem błystek”. I faktycznie, nad wodą, o wiele częściej niż w innych porach roku, spotkać możemy wędkarzy, którzy z zapamiętaniem chętniej wędrują po przerożnionych blaszkach.

Blachy robią się popularne zarówno dlatego, że jesienią większym apetytem charakteryzują się atakujące te sztuczne przynęty drapieżniki (którym instynkt podpowiada, że zimą z pożywieniem może być trudniej, więc najlepiej teraz najeść się na zapas) jak i dlatego, że zmienia się również charakter samych łowisk. Jeziora czy rzeki udostępniają nam teraz dodatkowe łowiska, które wcześniej dla blaszek były zamknięte. W rzekach to długie i niegłębokie, płaskie odcinki koryta w strefie osi nurtu. W ciągu lata zwykle porośnięte przydenną roślinnością zanurzona. Jeszcze w sierpniu z błystką nie warto było w takich miejscach ryzykować, jeśli nie chcieliśmy jej urwać w wyniku zaczepów. Teraz, w listopadzie, gdy rośliny w zasadzie już obumarły i ich łodygi przestały zagrażać wędkarzom, rzeki szeroko otwierają przed nami swoje dotąd niedostępne ostojowe rewiry drapieżników. I miejsca takie byłyby dla spinningistów miejscami wymarzonymi, gdyby nie to, że już od wczesnej jesieni zaczynają być obławiane przez wędkarzy spływających wolno swoimi łódziami z tradycyjną szczupakówką obok burty. Z tego powodu zasobność takich łowisk kończy się dość szybko. Spinningistom w najlepszym razie pozostają fragmenty takich łowisk, nieosiągalne dla wędki spławikowej, jak środek nurtu czy smugi z przyspieszonego prądu.

Kolejnym, interesującym typem szczupakowych jesiennych rewirów, które często są jakby nie dostrzegane, to najgłębsze koryta o zwolnionym przepływie. Warto w takich miejscach połowić „od głębiny do płycizny”, to znaczy poprzecznie do biegu rzeki. Prowadzona w ten sposób blacha, pomimo tego, że w naturalny dla siebie sposób odbija się do góry, nie traci przecież kontaktu ze strefą przydenną, lecz sunie w poprzek stoku, przez miejsca, w których lubią zatrzymywać się drapieżniki.

Doświadczeni spinningiści zwracają uwagę na kilka zasad jesiennego spinningowania. Po pierwsze, należy wykonywać rzuty maksymalnie dalekie, a następnie opuszczać blaszkę na lekko spiętej żyłce. Dzięki temu blaszka nie tonie, jak rzucony w wodę kamień, ale schodzi coraz niżej po łuku, wibrując skrzydełkiem lub łyżeczką. Drugą zasadą jest to, by doprowadzić blaszkę do trwającego zaledwie moment kontaktu z dnem, po czym miękkim podniesieniem szczytówki, wspartym podkręceniem kołowrotka, należy podciągnąć ją w górę. I po trzecie wreszcie, należy zawsze zaczynać przy pierwszym ataku na błystkę. Nawet wtedy, gdy podejrzewamy, że blaszka zaczepiła o jakąś gałązeczke czy łodygę grążela. Takie jedno-, czy dwusekundowe zawahanie często bywa równoznaczne z utratą ryby. Zawsze odruchowo zacinamy – krótko i zdecydowanie.

A jaką wybrać barwę naszej blaszki? O, to już pytanie, na które odpowiedź jest dość skomplikowana, bo i opinie spinningistów bywają też w tej materii dość podzielone. Wydaje się jednak, że co do pewnych generalnych zasad większość wędkarzy się zgadza. Ale o tym napiszę już w przyszłym tygodniu.

ZAKAZ WJAZDU DO PODZIEMI

Coraz częściej przed wjazdami do garaży podziemnych – i to zarówno tych przy galeriach handlowych, jak i w blokach mieszkalnych – pojawiają się znaki zakazu z literami LPG. Oznacza to, iż do takiego garażu nie powinny wjeżdżać – w mniemaniu ustawiających znak – pojazdy napędzane gazem LPG. Co jakiś czas podnoszą się głosy, że to jawne bezprawie i dyskryminacja kierowców, którzy wybrali tańszy od benzyny rodzaj paliwa. Bezprawie – to prawda, bo nie ma na razie w Polsce przepisów zabraniających parkowania obok siebie samochodów napędzanych gazem i benzyną, choć kiedyś były... Dyskryminacja – to już rzecz wątpliwa, bo decydując się na tańsze paliwo LPG ponosi się koszty nie tylko instalacji gazowej, ale i koszty częstszych – rocznych – przeglądów technicznych samochodu, na dodatek droższych od przeglądu auta napędzanego wyłącznie benzyną. Każdy zatem decyduje sam, co mu się bardziej opłaca.

W starych autach, tych z gaźnikowym silnikiem, zdarzają się niekontrolowane wycieki gazu płynnego, który jako cięższy od powietrza zalega w załamaniach betonowej posadzki. I wtedy wystarczy jedna iskra np. wywołana przez upadek metalowego przedmiotu, by nastąpił wybuch, którego siła zależy od ilości nagromadzonego gazu. Dlatego w krytych parkingach na świecie posadzki wykonane są z materiału, który odporny jest na iskrzenie w zetknięciu z metalem, ale w Polsce niekoniecznie stosuje się takie podłoża, bo droższe od lanego betonu. Każdy kto w Krakowie korzystał z zadaszonych, a niekoniecznie podziemnych, parkingów przy supermarketach wie, że przed ewentualnymi skutkami wybuchu samochodu – pułapki (niekoniecznie z gazem, może to być także trotyl, bądź semtex...) zaledwie nieliczne chronione są dodatkowo przez sam sposób konstrukcji budowli. Bardziej fachowo na ten temat mogliby się wypowiedzieć konstruktorzy czy strażacy, ale i laik zrozumie, że fala uderzeniowa powstała na skutek wybuchu albo może skruszyć mur i zawalić budowlę, albo tylko niewiele ją naruszyć ulatując w przestrzeń. Mogą zatem dziwić ogromne okna na parkingu supermarketu KROKUS, ale to sposób na zmniejszenie szkód w razie wybuchu.

Niegdyś były w Polsce przepisy zabraniające parkowania w jednym zamkniętym garażu samochodów z instalacją gazową i benzynowych. Działo się tak na początku lat pięćdziesiątych XX wieku. Wybudowana w Nowej Hucie Hala Garaży służyła nie tylko pięściarzom „Hutnika” do rozgrywania meczów, ale była pomieszczeniem parkingowym dla ciężarówek napędzanych silnikami benzynowymi (w której to benzynie aż 20% stanowił wówczas alkohol, o czym współcześni krytycy ekopaliw nawet nie wiedzą). Natomiast ciężarówce z charakterystycznymi czerwonymi butlami pod skrzynią ładunkową, w które wtłaczano gaz ziemny CNG (w „Autogazie” na rogu ulic Piastowskiej i Podchorążych) parkowane były w bazie transportowej z dala od Nowej Huty, na obszarze dzisiejszego osiedla mieszkaniowego w rejonie obecnej ulicy Grenadierów (nazwanej tak pewnie od jednostki grenadierów pancernych SS, która dokładnie w tym miejscu stacjonowała w latach II wojny światowej). Zresztą w przypadku samochodów napędzanych obecnie silnikami elektrycznymi bądź zużywających do napędu wodór zagrożenie wybuchem czy pożarem w podziemiach jest niemal takie samo, jak w przypadku aut napędzanych gazem LPG, bądź CNG.

COHEN W TEATRZE

W niedzielę 30 listopada o godz. 17:00 w Nowohuckim Centrum Kultury rozpocznie się koncert „Cohen w teatrze”. Będzie to opowieść o miłości, wolności i losie rozpisana na dwie gitary, dwa głosy i jednego prowadzącego. Wystąpią: śpiew i gitary: Wojciech Skibiński i Krzysztof Taraszką, natomiast słowem w świat Cohena wprowadzi zebranych na widowni Paweł Sztompke. Informacje i rezerwacja: Biuro Organizacji Widowni, telefon: 12 644 02 66 wew. 55.

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH NA SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

Bar „Bieńczyce”, os. Kazimierzowskie 22, tel. 12 648 15 10

Bar „Centralny”, os. Centrum C1, tel. 12 644 14 95

Bar „Szkolny”, os. Na Skarpie 24, tel. 12 644 34 02

Bar „Północny”, os. Teatralne 11, tel. 12 644 40 87

**Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej**

TOWARZYSTWO
SOLIDARNEJ POMOCY
im. Kazimierza Fugła w Krakowie

JEDEN
DRUGIEGO
BRZEMIONA
NOŚCIE

Wypożyczalnia **non-profit** Sprzętu Rehabilitacyjnego

oraz sprzętu służącego do opieki nad osobami
przewlekłe chorymi czy w podeszłym wieku.

Pełny asortyment oraz zasady wynajmu
na stronie: www.tsprakow.pl

Kraków Nowa Huta, ul. Ujastek 3, Pawilon 0
Tel. **12-644-09-68, 501-669-765**

Vident

STOMATOLOGIA PROTETYKA

lek. stom.
Andrzej Zimoch
tech. dent.
Marcin Słowiak

PEŁNY ZAKRES USŁUG
KORONY, MOSTY, PROTEZY,
EKSPRESOWE NAPRAWY

os. Boh. Września 1
tel. 12 641 48 08
12 645 93 33

BIURO OGŁOSZEŃ

tel. 12 643-44-33

E-mail:
sekretariat@glos-tn.krakow.pl

ZAPRASZAMY

F.H.U. "ELMAR" s.c.
rowery
 SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
 CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
 31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
 tel. 12 647 13 88   www.elmar.interial.pl   elmar@interial.pl
 kom. 502 730 087   www.elmar-rowery.pl   sklep@elmar-rowery.pl

Kraków
 OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 KLUB MIRAGE

Warsztaty ceramiczne
 dla kobiet w ramach cyklu
 „Wieczory szminką pisane”
28.11.2025 | godz. 17:00
Klub Mirage OKKNH | os. Bohaterów Września 26
 bezpłatnie | zapisy mailowe i tel

wydarzenie realizowane
 w ramach Konkursu
 Inicjatywa OK + 2025

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 KLUB MIRAGE

os. Bohaterów Września 26
 31-621 Kraków
 tel. 12 645 72 09, 504 419 139
 mirage@krakownh.pl

WWW.KRAKOWNH.PL
 OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 OK_NOWAHUTA

SENTENCJA TYGODNIA:

Gdy oceniasz ludzi, nie masz czasu ich kochać.

- św. Matka Teresa z Kalkuty

HOROSKOP

BARAN (21 III-20 IV). Kolejny tydzień będzie bardzo pracowity. Jesteś już zmęczony natłokiem zadań, ale nie rezygnujesz z pewnych standardów. Solidne i profesjonalne działania, są dla Ciebie niepodważalnym priorytetem.

BYK (21 IV-20 V). Masz dość gorączkowej krzątaniny, zgiełku, szumnych, a nie konkretnych wniosków dyskusji i zebrań. Marzysz o chwili spokoju. Uda Ci się wygospodarować trochę wolnego czasu, wyłącznie dla siebie.

BLIŹNIĘTA (21 V-20 VI). Czas refleksji i oceny tego, co w ostatnich tygodniach wydarzyło się. Masz wiele wątpliwości, czy nie przesadziłeś, wystawiając ro-

dzince zbyt surową opinię. Postaraj się o jakiś drobny gest pojednawczy.

RAK (21 VI-21 VII). Masz niepodważalny autorytet w rodzinie. Nie wykorzystuj jednak przewagi psychicznej. Pierwszy podaj dłoń, gdy trzeba poprawić nastrój. Ks. Twardowski mówił: śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzają.

LEW (22 VII-22 VIII). Niespodziewana wizyta kogoś bliskiego bardzo poprawi Twoje, ostatnio nie najlepsze samopoczucie. Udzieli Ci się dobra energia, płynąca od życzliwej osoby. Poza tym, długo jeszcze potem będzie co wspominać.

PANNA (23 VIII-22 IX). Więcej uwagi poświęć teraz sprawom zdrowia. Ktoś z rodziny ma problemy i będzie oczekiwał pomocy z Twojej strony. Zaangażujesz się, będą widoczne efekty. Twoja troskliwość zostanie nagrodzona.

WAGA (23 IX-22 X). Narozrabiałeś ostatnio, dając się we znaki innym. Teraz trzeba będzie to naprawić. Nie masz innego wyjścia, działaj. Lepiej wcześniej wyrazić skruchę, nim w kontaktach towarzyskich zagości uzasadniona niechęć.

SKORPION (23 X-21 XI). Bardzo dobry tydzień przed Tobą. W dobrym stylu kończysz ten miesiąc, zresztą w ogóle sprzyjający

wszystkim zodiakalnym Skorpionom. Jesteś dobrze usposobiony i czekasz na bieg wydarzeń, co przyniesie los.

STRZELEC (22 XI-21 XII). Interesy, w szerokim tego słowa rozumieniu, zdominują Twoje posunięcia w ciągu najbliższych dni. Montowanie nowych układów, dobór partnerów do gry, poczujesz się w tym wszystkim jak ryba w wodzie.

KOZIOROŻEC (22 XII-19 I). Podenerwowanie ma swoje źródło w codziennych troskach i domowych problemach. Musisz się z tym wszystkim uporać, ale to będzie wymagało sporo wysiłku i delikatnego podejścia do spraw.

WODNIK (20 I-18 II). Spokojnie kończysz zadania tego miesiąca i z nadzieją witasz grudniowe propozycje. Będą to dni bez nadzwyczajnych wydarzeń, ale też nie zabraknie powodów do zadowolenia z przyjacielskich kontaktów.

RYBY (19 II-20 III). Dużo chaosu wokół Ciebie, w kontaktach towarzyskich. Powinieneś to wszystko uporządkować i przede wszystkim pamiętać o poczynionych obietnicach, by odbudować zaufanie w koleżeńskich układach.

- Samanta

AKTA SPRAWY

MAMA W STANIE WSKAZUJĄCYM

Bezmyślność łączy się z alkoholem w sposób nader spójny. I dotyczy to wszystkich grup społecznych. A najczęściej osób, które są pozbawione stanu trzeźwości niekoniecznie tylko w sferze samego metabolizmu. Tak jak pani Luiza G., która jakimś cudem bez spowodowania wypadku i kolizji pokonała prawie całe miasto swoim nissanem, aby w stanie mocno wskazującym dotrzeć do przedszkola w którym czekała na nią jej córka. Pewnie gdyby nie czujność personelu, 35-latką odjechałaby w takim stanie z 5-latką do domu.

Liczba zatrzymywanych przez policję pijanych kierowców jest zatrważająca. Coraz częściej także dochodzi do tzw. obywatelskich zatrzymań. I to niekoniecznie tylko na drogach czy ulicach.

Luiza G. po rozwodzie z mężem zamieszkała w Nowej Hucie w wynajętym mieszkaniu. Razem z dzieckiem. Ojciec utrzymywał z córką kontakty, także 35-latką nie miała problemów z wyegzekwowaniem alimentów. Prawie 1800 złotych docierało na jej konto regularnie. Kobieta pracowała tak jak dawniej w swojej firmie w Podgórzu i nie mogła narzekać na zarobki. Na tyle dobre, że mogła sobie pozwolić na kupno 10-letniego nissana, aby dojeżdżać do swojego biura. I zawsze wcześniej rano odwoziła 5-latkę do jednego z nowohuckich przedszkoli.

Całkiem niedawno w jej biurze odbywała się uroczystość pożegnania jednego z pracowników przechodzących na emeryturę. 65-latek nie zamierzał ograniczyć się do ciasta i kawy w pracy, ale zaprosił kilku najbliższych współpracowników do lokalu. Pani Luiza wiedząc, że musi przed godziną 17 odebrać córkę obiecała, że pojawi się tylko na chwilę. Nie wiedzieć czemu, zapomniała w miłym towarzystwie o bożym świecie. Nie dość, że wypila trzy samowite drinki przekąszając sushi, to kompletnie zapomniała o swoich rodzicielskich obowiązkach. I zabawowy nastrój przerwał jej dopiero telefon z przedszkola. Informujący, że mała Kasia czeka na odebranie, a placówka za 15 minut będzie zamknięta.

Pani Luiza nie bacząc na alkohol we krwi, szybko się pożegnała i wsiadła do auta, aby przedrzeć się przez krakowskie korki. Musiała jechać dość szybko, aby zdążyć do przedszkola. I kiedy już tam dotarła - córka ubrana czekała na nią wraz z dwoma przedszkolankami. Ponieważ dziewczynka coś jednak zapomniała i poszła z jedną z opiekunek poszukać tego w sali grupy średniaków, druga z pracowniczek przez chwilę rozmawiała z panią Luizą. I od razu zauważyła jej nienaturalne zachowanie, a potem wyczuła zapach alkoholu. Kiedy się jeszcze zapytała, skąd to spóźnienie i dowiedziała się, że mama pokonywała liczne korki i przyjechała po 5-latkę autem, nie czekała dłużej - chwyciła za telefon i zadzwoniła na policję.

Na szczęście w pobliżu był patrol w radiowozie i po kilku minutach zjawił się w przedszkolu. 35-latką przekonywała, że tylko wypila odrobinę alkoholu i to dwie godziny temu, ale jednak alko-test wykazał coś zgoła innego. Policjanci zabrali jej kluczyki i dokumenty, a przedszkolanki oczywiście odmówiły wydania córki. Ta ostatecznie trafiła pod opiekę wezwanego w trybie nagłym ojca, a jego była żona po dłuższej wizycie w komendzie policji usłyszała na początek kilka zarzutów z kodeksu drogowego. A więc kierowanie w stanie nietrzeźwości, za co grozi do 3 lat pozbawienia wolności, będzie też zapewne grzywna i oczywiście zakaz prowadzenia samochodu. O tym jednak zdecyduje sąd karny. Ale jej sprawą zajmie się też ten rodzinny - zastanawiając się nad jej dalszą opieką nad Kasią. (mar)

HUMOR

Jaś wita babcię od strony mamy, która przyjechała w odwiedziny:

- Cześć, babciu! Ale się tata ucieszy!
- A to czemu, wnusiu?
- Bo przed chwilą powiedział, że tylko ciebie brakuje nam do szczęścia.

Człowiek idzie przez most i widzi, jak policjant wyrwa płyty z chodnika i wrzuca je do rzeki. Podchodzi do niego i mówi:

- No wie pan co! Stróż prawa chodnik dewastuje!
- Co tam chodnik - odpowiada policjant. - Patrz pan. Rzucam kwadraty do wody, a tam się kółka robią!

- Dlaczego ciągle spóźniasz się do szkoły? - pyta nauczycielka Jasia.
- Bo nie mogę się obudzić na czas...
- Nie masz budzika?
- Mam, tyle tylko, że on dzwoni wtedy jak ja śpię.

ZRAZY WARSZAWSKIE

Mięso pokroić w cienkie plastry, rozbić tłuczkiem. Posypać solą, pieprzem i oprószyć mąką. Smażyć z obu stron do zrumienienia na rozgrzanym smalcu. Suszone grzyby ugotować w niewielkiej ilości wody i pokroić w paski. Wywar zachować. Grzyby przesmażyć na maśle z pokrojoną w piórka cebulą. Mięso ułożyć w rondlu naprzemian z przesmażonymi grzybami i cebulą. Przyprawić, podać wywarem z grzybów i dusić. Pod koniec duszenia dodać ugotowane pokrojone w plastry ziemniaki. Gdy ziemniaki i mięso będą miękkie, wlać śmietanę i zagotować. Przyprawić. Podawać z kiszoną kapustą z kminkiem.

Składniki na 4 porcje: 60 dag wołowiny bez kości, 20 dag ziemniaków, 6 suszonych grzybów, 2 cebule, 100 ml kwaśnej śmietany 30%, ziele angielskie, liść laurowy, sól, pieprz, 25 g mąki, 2 dag smalcu, 2 dag masła.

